

Rumen vapurları
İskenderiye seferle-
rini tatil ettiler

AKŞAM

Finlândiya murahhasları
dün Moskovadan memle-
ketlerine döndüler

Sene 22 — No. 7538 — Fıatı her yerde 5 kuruş

PAZAR 15 Teşrinievvel 1939

Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Bu hafta garp cephesinde Alman taarruzu bekleniyor

Hitlerin karargâhı garp cephesine naklediliyor

Alman faaliyeti şarka doğru ve ormanlık mintakaya intikal etti

Fransız müşahitleri garptaki Alman tahşidatını taarruza kâfi görmekle beraber püskürtüleceği fikrindedir

Paris 14 (A.A.) — Geçen haftaki sıkı faa-
liyetten sonra cepheye hareket mutad olan
manzarasını almıştır. İki mevzi arasında
küçük keşif kolları mücademeleri ve düş-
man keşif kollarının ısrarı veya düşman
gerilerini ızaç için topçu ateşi.

Bu akşamki resmi tebliğde ilk defa ola-
rak kaydedildiği üzere Alman faaliyeti şar-
ka doğru ve ormanlık mintakaya intikal
etmiştir.

Fransız tebliği

Paris 14 (A.A.) — 14 Teşrinievvel
sabah tebliği:

Gece sükunetle geçmiştir. Moselle
mintakasında her iki taraf topçu
ateşinde bulunmuştur.

Paris 14 (A.A.) — 14 ilktisrin akşam te-
bliği: Düşman keşif kolları Sarren garp
mintakasında ve «İki köprü» nün cenubun-
da faaliyet göstermiştir.

Sarrebrück'ün cenubu garbinde oldukça
faal topçu ateşi vukubulmuştur.

Paris 14 (A.A.) — Hava ordusu lehine
olarak kuvvetli bir kayıt cereyanı başla-
mıştır. Hava Nezaretine müracaat edenle-
rin sayısı her gün iki yüzden aşağı de-
ğildir.

Paris 14 (A.A.) — Moselle'in şar-
kında gece sakin geçmiş ve yalnız
iki tarafın topçu kuvvetleri faaliyette
bulunmuştur.

B. Daladier general Gamelin ile konuştu

Paris 14 (A.A.) — Daladier bugün öğle-
den sonra general Gamelin ile Hava Na-
zarı Guy la Chambre'yi kabul etmiştir.

Alman tebliği

Berlin 14 (A.A.) — Alman ordusu
Başkomandanlığı tebliğ ediyor:

Şarkta, Alman - Rus hudud istika-
metindeki hareket bugün sol munta-
kalarının işgali ile nihayetlenmiştir.

Garbde, hafif topçu faaliyeti ol-
muştur.

Garp cephesine sevk edilen İngiliz ağır topçuları top başında

Hava muharebelerinde, üç düşman
tayyaresi Shleiden, Oberstein ve Ha-
yen civarında avcı tayyarelerimiz ve
dafi toplarımızla düşürülmüştür. Ta-
rafımızdan hiç bir zayıat yoktur.

Hitlerin karargâhı garp cephesine naklediliyor

Londra 14 (A.A.) — Bitaraf mem-
balardan verilen malûmata göre Hit-
lerin karargâhının garp cephesine
nakli için Berlinde her şey hazırlan-
mıştır.

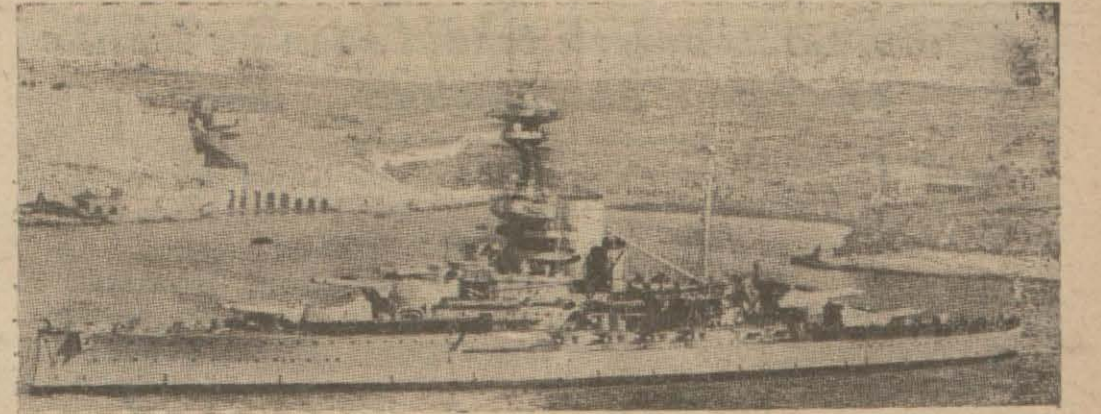
Bazı mahfillerde Almanyanın bu
hafta taarruza geçmesi beklenmekte-
dir. Büyük bir taarruz için elzem olan
mutad akınların tamamlandığı zan-
nedilmektedir.

Fransız müşahideleri, yeni bir Al-
man kolordusunun Siegfried hattına
geldiğini söylemektedirler. Lüksem-
burg - Moselle - Ren müsellesindeki
Alman tahşidatının taarruza kâfi ge-
leceği, fakat bu ârizalı, dar, nehirler,
ırmaklar ve tepelerle dolu mintakada
bulunan Fransız mevzilerinin Alman
taarruzunun geri püskürtülmesini
mümkün kılacak şekilde hesaplı ola-
rak işgal edildiği zannedilmektedir.

Fransız kıtalarının Alman kıtaları-
na nazaran daha tecrübeli zabıtlar
tarafından idare edildiği, Fransız kıt-
alarının hiç olmazsa Alman kıtaları
kadar, iyi talim ve terbiye görmüş
(Devamı 4 üncü sahifede)

Royal Oak İngiliz dritnotu batırıldı

Almanya harbin başlangıcından beri tahtelbahir filosunun yarısını kaybetti

Bir Alman tahtelbahiri tarafından batırılan Royal Oak dritnotu

Londra 14 (A.A.) — İngiliz ami-
rallığı Royal Oak zırhlısının bir Alman
deniz altısı tarafından batırıldığını
bildirmekle müeellimdir. Zırhlı mü-
rettebatından kurtarılanların listele-
ri imkân hasıl oldukça ilân edilecek-
tir.

1914 de tezgâha konularak 1917 de
hizmete giren Royal Oak zırhlısı
29,150 ton hacminde ve sulh mevcu-
du bin kişi idi. Zırhlı 8 tane 38 lik, 12

tane 15,5 lik, 4 tane 10,5 lik ve 11 ta-
ne de torpil kovarı ile mücehhezdi.
Surati saatte 23 mildi.

[Akşam — Royal Oak, umumî harbin
emekli gemilerindendir. Bu gemi, Jul-
landda Alman ve İngiliz filoları arasında
vuku bulan büyük deniz muharebesine iş-
tirak etmiş, İspanya dahili harbi esnasın-
da da taarruza uğramıştı. Royal Oak har-
bin başlangıcındanberi İngilterenin kay-
betmiş olduğu ikinci harp gemisidir.]

(Devamı 4 üncü sahifede)

Alman - Rus - İtalyan görüşmeleri başliyormuş

Üç taraflı bu görüşmeler, askerî, siyasî bir istişare mahiyetinde olacak

Amsterdam 14 (A.A.) — Bazı Hol-
landa gazeteleri, yakında Almanlar,
Sovyetler ve İtalyanlar arasında üç
tarafli görüşmeler yapılacağını yaz-
maktadırlar.

Hattâ Telegraf gazetesinin Berlin
muhabiri bu görüşmelerin 48 saat
zarfında, Alman - İtalyan ve Alman -
Sovyet paktının çerçevesi içinde ya-
pılacağını tasrih etmektedir.

Görüşmeler, askerî ve siyasî bir is-
tişare mahiyetinde olacaktır. Molo-
tof, söylendiğine göre Berlinde Sov-
yetler Birliğini ve Kont Ciano, İtal-
yayı temsil edecektir.

Alman matbuatı, her zamandan zi-
yade İngiltereyi harbin devamından
mesul addetmektedir.

Telegraf gazetesinin muhabiri, va-
ziyetin vahametini, dün Berlinde endi-
şeyi mucib olduğunu yazmakta, fa-
kat bundan sulthan ümidi kesmek lâ-
zım geldiği kanaati hâkim olduğu
mânasının çıkarılmaması icab etti-
ğini ilâve etmektedir.

Şimdiye kadar görülmemiş dere-
cede korkunç bir harp felâketinin
önüne son dakikada geçileceği kana-
ati umumî idi.

Diğer cihetten Alman şefleri hal-
ka İngilterenin Almanyayı harbe
devama icbar ettiğine inandırmağa
ihmal etmemekte ve bu suretle bita-
raf devletlerin filhakika İngiltere-
nin Almanyayı bu yola sevkettiğini
itiraf edeceklerini isbata çalışmakta
dırlar.

Sovyet - Finlândiya müza- kereleri devam ediyor

Murahhasların Moskovadan Helsinkiye dönmeleri müzakerelerin inkıtasını tazammun etmiyor

Finlândiya müdafaa tertibatına fasılasız devam ediyor. Bütün ihtiyatlar silâh altına çağırıldı

Helsinki 14 (A.A.) — Rusya ile Fin-
lândiya arasında yapılmakta olan
müzakerelere dair henüz sarılı hiç bir
şey bilinmiyor. Bu akşam Moskovada
yeni bir konuşma yapıldı yapılmıya-
cağı da belli değildir. Maamafih aşıl-
amayacak müşkülât mevcut olmadığı
intibai hâkimdir.

Helsinki 14 (A.A.) — Finlandiya
ajansı tebliğ ediyor: Finlandiya mu-
rahasları bu akşam Sovyet ricalı
ile görüştüktan sonra Moskovadan
ayrılmışlardır. Pazartesi sabahı Hel-
sinkiye muvasalat edeceklerdir. Mu-
rahaslar hükümetle görüşmek için

geliyorlar. Murahhasların bu avdeti
müzakerelerin inkıtasını tazammun
etmemektedir.

Helsinki 14 (A.A.) — Finlandiya
hükümeti Moskovadaki murahhasına
yeni talimat göndermiştir.

Rooseveltin Kalenine gönderdiği
mesaj ve Avrupa matbuatının Fin-
landiya lehindeki vaziyeti muslihane
bir tesviye tarzını ümid ettirmekle be-
raber Finlandiya müdafaa tertibatı-
na fasılasız devam etmekte ve mem-
leketin her tarafından ihtiyatları si-
lâh altına çağırılmaktadır.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Hariciye vekilimizin Moskovada müzakereleri

B. Molotofla yeni bir görüş- me yapılacağı söyleniyor

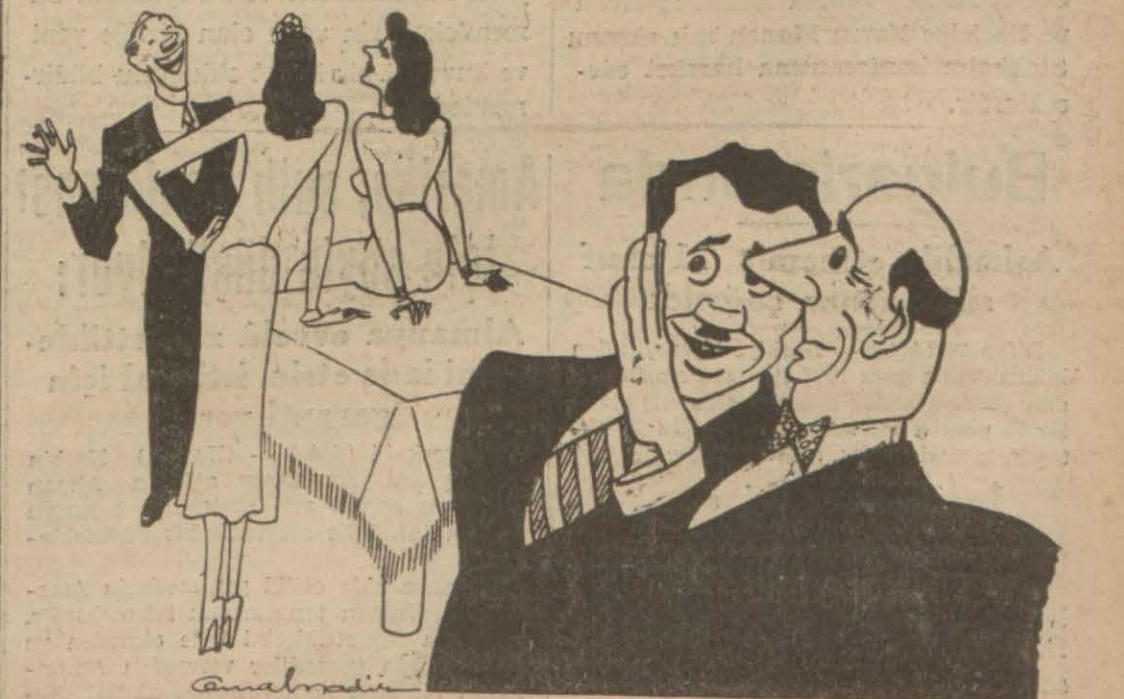
Moskova 14 (A.A.) — B. Şükrü Sa-
raçoğlu ile B. Molotof arasında vu-
kua gelen görüşme hakkında mütem-
mim malûmat mevcut değildir. Yal-
nız, görüşmenin dostane cereyan et-
tiği ve yakında yeni bir görüşmenin
daha yapılacağı söylenmektedir.

Moskova 14 (A.A.) — Türkiye Ha-
riciye Vekili Saraçoğlu bugün Molo-
tofla mülakatta bulunmamıştır.

Yanlış haber

Ankara 14 (A.A.) — Bugünkü Yeni
Sabah gazetesini, Türk - Sovyet müza-
kerelerinin neticelendiğini ve Şükrü
Saraçoğlunun yarın Moskovadan ha-
reket edeceğini yazmaktadır.

Resmî mahafilde yaptığımız tahki-
katta bu haberi teyid edecek malû-
mat mevcut olmadığı anlaşılmıştır.

— Herif Avrupa ajansları gibi monşer, bir sözü bir sözüne uymuyor!..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

İngiltere ve Fransanın tayyare kuvvetleri

Yakında Almanyanın 3 misli fazla tayyare imal edilecek

Paris 15 — Salâhiyetler Fransız mahafilinde söylendiğine göre İngiliz - Fransız tayyare inşaat faaliyeti bütün tahminleri geçmiştir. İngiltere geçen seneden beş defa fazla tayyare imal etmektedir. Fransız tayyare imalatında çalışanların yekünü yakında 300 bin kişiyi bulacaktır. 940 senesi iptidalarında İngiltere ve Fransanın tayyare imalatı Almanyanın üç misli fazla olacaktır.

B. Chamberlain'ın nutku ve İtalyan gazeteleri

Gayda: "İngilterenin hayır cevabı tehlikelidir. İngiltere, medeniyeti tehdit eden bu tehlike etrafında düşünmelidir,, diyor

Roma 15 — İngiliz Başvekilinin nutku hakkında İtalyan gazeteleri şimdiye kadar hiç bir mütalâa beyan etmemişlerdi. İlk olarak Gayda Giornale d'Italia' da bir makale neşretmiştir. Makalede deniliyor ki:

"Nutuk yapıldı ve 3 menfi noktayı muhtevirdi: 1 — Vakayin tamamen bildirilmemesi, 2 — Hitlerin sulh teklifinin kabul edilmemesi, 3 — Harp maksadlarının gösterilmemesi. İngiliz Başvekilinin Hitlerin tekliflerini etrafı surette tedkik etmemiştir. Chamberlain, Polonyanın taksiminden dolayı yalnız Almanyaya değil, Sovyet Rusya ve Litvanyaya da hitap etmeli idi.

İngiliz Başvekilinin «hayır» tehlikeli bir hayırdır. İngilterenin, İngiliz milletinin ve İngiliz imparatorluğunun medeniyeti tehdit eden bu tehlike etrafında düşünmesi lâzımdır."

Almanya ırkçılık esasından vazgeçiyor mu?

Paris 15 — Alman ırkçılık esaslarını ve yahudi düşmanlığını ortaya atan Rosenberg'in eserlerinin Almanyada satışı yasak edilmiştir.

Yugoslavya tebaası Almanlar Almanyaya gitmeğe hazırlanıyorlar

Belgrad 15 — Yugoslavya tebaası Almanlar Almanyaya davet edilmişlerdir. Bunlar bilhassa Slovanyada yerleşmiş ve servet-sahibi olmuşlardır. Almanlar şimdiden mallarını satmağa başlamışlardır.

Yeni Polonya ordusu cepheye yer aldı

Londra 15 — Fransada teşkil edilen Polonya ordusunun bazı kısımları şimdiden garp cephesinde yer almıştır.

Berlin üzerinde uçan tayyareler

Londra 15 — Dün gece Berlinde tayyare taarruzu haber verilmiş, müdafaa topları ateş temeğe başlamıştır. Bu hal iki saat kadar sürmüştür. Bu müddet zarfında tayyare istasyonları çalışmamıştır. İngiliz hava kuvvetleri Berlin üzerinde uçmamıştır.

Stokholm konferansı

Konferansta bilhassa Sovyet Rusyanın Finlandiyaya karşı tehdidinin mevzu bahis olacağı bildiriliyor

Kopenhag 14 (A.A.) — İsveç Kralının, İsveçin de iştirakile Stokholm'da bir konferans akdedilmesi hakkında Danimarkaya, Norveçe ve Finlandiyaya yaptığı teklifler alâkadar memleketlerde hararetle karşılanmıştır.

Kopenhagda şöyle denilmektedir: «Bu konferans, şimal memleketlerinin içlerinden birine yapılacak taz-yike karşı birleşerek hareket et-geceklerini dünyaya açıkça gösterecektir.»

Kopenhag 14 (A.A.) — Kral Christian ile hususi kalem müdürü ve Hariciye Nazırı Munch salı akşamı Stokholm konferansına hareket edeceklerdir.

Bulgaristanda

Askerlik etmemiş 11 sınıf silâh altına çağrıldı

Sofya 14 (A.A.) — Harbiye Nezaretinden bildirildiğine göre 1907 ilâ 1918 sınıflarından şimdiye kadar askerlik etmemiş olanlar 75 günlük bir talim devresi için 20 ilâ 25 tegrinde silâh altına çağırılacaklardır.

İngilterede iki sürat katırı çarpıştı

Londra 14 (A.A.) — Dün gece Skoçyadan gelen iki sürat katırı Bletchley istasyonunda çarpışmıştır. Bekleme salonu tamamen harap olmuştur. Birkaç yaralı vardır.

Amerika, sulh konferansı için şöyle düşünüyor:

Almanya evvelâ zaptettiklerini iade etsin, istikbal için garanti versin

Newyork 14 (A.A.) — (Havas:) Harbin mesuliyetini Amerika'ya atfeden Alman matbuatı servisi şefi Dietrichin beyanına burda infial ile mevzu bahis edilmektedir.

Almanya elde ettiği ganîmetlerin Amerika tarafından tanınmasını istemektedir. Almanya zaptettiklerini iade etmeden ve istikbal için garantiler vermeden Amerika'nın bir sulh konferansının akdini der-piş etmeyeceği söylenilmektedir.

Zelzeleden açığa kalanlara yardım

Felâketzedelerin vaziyetlerini mahallinde tedkik eden Kızılay umumî reisinin beyanâtı

İzmir 14 (Telefonla) — Kızılay umumî reisi, Ağrı mebusu Dr. Hüsameddin Kural ve umumî müfettiş Çorum mebusu B. Mustafa Cantekin vali ile birlikte Dikili, Bergama ve köylerinde zelzeleden açığa kalan alellerin vaziyetlerini tedkik ederek İzmir'e dönmüşlerdir. Yarın (bugün) Ankara'ya hareket edeceklerdir.

Dr. Hüsameddin Kural beyanatında, zelzele muntakasındaki tedkiklerini bitirdiklerini, felâketzedelerin suhî vaziyetlerinin iyi olduğunu, açığa kimse bulunmadığını, yardımların devam ettiğini söylemiş ve demiştir ki:

«Jeolojik tedkikler yapmakta olan heyet işini bitirdikten sonra Dikili ile yıkılan diğer köylerin yeniden nerelerde kurulacakları tesbit edilecek ve inşaat başlanacaktır. Şimdi en mühim mesele, felâketzedelerin kış mevsimini mahfuz verilecek geçirmeleri için süratle pavyonlar inşası ve buralara yerleştirilmesidir. Ankara'da merkez heyeti toplanacak, yardım ve seri inşaat şeklini kararlaştıracaktır.

İzmir 14 (Telefonla) — Dün Dikilide yeniden dört zelzele kaydedilmiştir.

Eskişehir 14 — Burada Cümhuriyet Halk Partisinde yapılan büyük bir toplantıda Dikili felâketzedelerine yardım için iki komisyon teşkil edilmiştir. Birinci komisyon yardım işini takib edecek, ikinci komisyon da yardımları tophyacaktır. Yardım komisyonları derhal faaliyete geçmiştir.

Ziraat Vekili bugün Moskova'ya hareket ediyor

Moskova büyük ziraat sergisinde hükümetimizi temsil edecek olan Ziraat Vekili B. Muhlis Erkmen, mebuslarımızdan B. Ahmed Şükrü Esmer, B. Reşad Nuri Güntekin ve B. Sadri Ertem bugün saat 10 da Svanetya vapur ile Odesaya hareket edeceklerdir.

Hamiyetli bir vatandaşın eseri

Kayseri 14 — Kayserinin tanınmış zengilerinden ve Adana Millî mensucat fabrikası sahiplerinden Nuh Naci Yazganın lisede talebe iken ölen oğlunun hatırasına yaptırdığı talebe yurdu, dün Vali Şefik Soyer tarafından açılmıştır.

Kırk bin liraya mal olan ve tamamen asri her türlü konforu ihtiva eden bu talebe yurdunda kimsesiz ve yoksul 50 talebe ibate ve işe edilecektir.

Sofya - Moskova tayyare seferleri

Müzakereler, elyevm yapılmakta olan mühim siyasî görüşmeler hasebile talik edildi

Moskova 14 (A.A.) — Moskova ile Sofya arasında bir hava hattı tesisini görüşmek üzere Moskova'ya gelmiş olan Bulgar sivil havacılık şefi albay Boidev dün akşam Sofyaya dönmek üzere Moskovadan hareket etmiştir.

Moskova - Sofya seferleri mukavele-namesi imzalanmamıştır. Fakat temin olunduğuna göre müzakereler, hâlen Moskovada yapılmakta olan çok daha mühim diplomatik görüşmeler sebebiyle yalnız talik olunmuştur.

Bazı diplomatik mahfillerin işaret ettiklerine göre, Moskova - Sofya hava hattının ehemmiyeti pek te o kadar fazla olmasa gerektir. Buna binaen albay Boidev'in başka bir vazife alarak gizliden gizliye bazı siyasî son-dajlar yapmış bulunması mümkündür.

Rumen vapurları İskenderiye seferlerini tatil ettiler

Bükreş 14 (A.A.) — (D.B.N.): Romanya Seyrisefain kumpanyası doğu akdenizi ve İskenderiye servise-lerini şimdiden tatil etmiştir. İngiliz limanlarına eşya nakliyatı da tatil edilmiştir. Millî kumpanya, İngiliz ve Fransız limanlarına giden vapurlar için sigorta ücretlerinin Karadeniz seferlerine aid ücretlerden sekiz misli fazla olmasını bu karara sebep olarak göstermektedir.

İngilizler gizli yeni bir mitralyöz kullanacaklar

Hava muharebelerinde ve tayyare hücumlarının def'inde bu mitralyözün fevkalâde tesiri görüldü

Londra 14 (A.A.) — Fransız hava kuvvetleri nezdindeki Reuter ajansının hussul muhabiri, bazı Fransız kasabalarında mühim miktarda erzak ve harp malzemesi depo edildiğini bildirmektedir.

Hava karargâhları haline getirilen bu kasabalar hayrete şayan bir me-haretle maskelenmiştir.

İngiltere'nin gizli silâh ve malzeme listesinde kayıtlı bulunan yeni tipte bir mitralyözün montajı yapılmaktadır.

Yapılan hesaplara göre bu tipteki mitralyözler tayyarelerin müdafaa ve taarruz imkânlarını çoğaltacak ve bunlar karada kullanıldıkları zaman alçaktan uçmak cüretinde bulunacak düşman tayyarelerine karşı depolar, hava meydanları ve diğer tesisat daha iyi bir şekilde müdafaa edilebilecektir.

Yeni mitralyözün tecrübe etmiş olan tayyareciler, bu silâhtan fevkalâde

memnun kalmışlardır. Bunlar, bu silâh sayesinde İngiliz tayyarelerinin Polonya tayyareleri gibi müşkülata maruz kalmıyacağını beyan etmektedir.

Reuter ajansının hususi muhabiri, bu kadar iyi maskelenmiş ve hava meydanları haline getirilmiş olan bu kasabaların birinde birkaç saat kalmıştır.

Üç Londra tayyareci ile bunların aşçıları kendilerine dallardan göze görünmeyecek bir kulübe yapmışlardır. Bu kulübeye verdikleri Grosvenor House ismini taşıyan bir levha asmışlardır. Kulübenin zemini granit taşlarla döşenmiş, iç duvarları Ripolin boyasıyla boyanmıştır. Bir elektrik sobası kulübeye tatlı bir sıcaklık vermektedir. Burada aile fotoğrafları, portmanto, hattâ banyo odası olarak kullanılan bir yer bile vardır.

Skandinav devletleri de sulh teşebbüsünde bulunmayacaklar

Temps, müttefiklerin şartları Hitlerizmin ve metodlarının ortadan kalkmasıdır, diyor

Stokholm 14 (A.A.) — Tidningen gazetesinin Berlin muhabirinin bildirdiğine göre, bitaraf memleketlerin ve bilhassa İskandinav memleketlerinin harbin nihayete ermesi için tavassut bulunmağı teklif etmemeleri resmi Alman mahfillerinde hayreti mucib olmaktadır.

Almanya, şüphesiz bitaraf bir cephenin teassüs ederek İngiltereyi taz-yik edeceğini ümit etmekte idi.

Almanya ademi tecavüz misakını imza etmek istemiyen İsveçten hiç memnun değildir. Bu paktı imza eden Danimarka, şimal memleketleri içinde nazilerin en çok beğendikleri devlettir. Hitlerin yorgun ve münfail olduğu ve son harb meclisinde askerî şeflerin uzun bir harb vukuuna meydan verilmeyecek şekilde hareket edilmesi hususunda ısrar ettikleri söylenmektedir.

Hitlerin de sulhan ümidi kalmamış

Kopenhag 14 (A.A.) — Hitler, harb meclisi toplantısından çıkarken, yüzünden, hiçbir sulh ümidi kalmadığını anlaşıldığı söylenmektedir.

Müttefiklerin sulh şartları

Paris 14 (A.A.) — «Temps» gazetesi, her türlü sulh teşebbüsünde ileri sürülecek ilk garantinin Hitlerizmin ve onun temsil ettiği metodların ortadan kalkması olmasını lâzımgeldiğinin artık anlaşılması icab ettiğini yazmaktadır.

Almanya tavassut istemedi

Berlin 14 (A.A.) — Alman istihbarat bürosu, Almanyanın Rooseveltin tavassutunu istediğine dair verilen haberleri tekzip etmiştir.

Büro, böyle bir teşebbüsün hiçbir zaman derpış edilmediğini ilâve eylemektedir.

Slovak hududunda Baltık Almanları

Sovyet tahşidatı

Sovyetlerin Almanya ile müşterek hudutlarını takviye ettikleri de söyleniyor

Cernauti 14 (A.A.) — Hududu geçen Polonyalı mülteciler, Sovyetlerin Slovak hududuna asker ve harp malzemesi yığdıklarını beyan etmektedirler.

Stanislavof muntakasında son günler zarfında birçok Sovyet tankları ve alayları görülmüştür. Striji ve Lavoczne muntakalarında da tahşidat yapılmaktadır.

Sovyet kıtaları garp istikametinde yürümektedirler. Bundan başka Sovyetlerin şimalde Almanya ile müşterek hudutlarını takviye ettikleri de söylenmektedir.

Sovyet - Litvanya anlaşması tasdik edildi

Kaunas 14 — Litvanya parlamentosu bugün öğleden sonra toplanarak Sovyet - Litvanya anlaşmalarını ittifakla tasdik etmiştir.

Tokatta zelzele

Tokat 14 (Akşam) — Bugün on sekizi on geçe oldukça şiddetli bir zelzele olmuştur. Zarar yoktur.

İtalyanın vapur seefrleri hakkında bir emirnamesi

Roma 14 (A.A.) — Neşrolunan bir emirname ile Sicilia ve Pantelleria adaları karasularında gerek İtalyan gerek ecebül vapurların hususi müsaade olmaksızın seyrisefi yasak edilmiştir.

Buhranın faydaları

İnsanların vücudu bazı mikropların tesiriyle sarsılıp zayıf düştüğü zaman nasıl gizli hastalıklar meydana çıkarsa, büyük buhranların sadmesi altında cemiyetlerin bünyeleri de kusurlu taraflarını öylece açığa vurur. Bu bakımdan, kargaşalık devirlerinin öğretici meziyetleri vardır.

Harb, badireye giren veya girmeyen bütün memleketlerde az çok mühim sarsıntılar husule getirdi. Bilhassa başlangıçta, ilk şaşkınlık anında, buhran sert oldu. Memleketlerin teşkilât bakımından bu gibi krizlere tahammül derecesi böyle zamanda meydana çıkar. Nerede noksan varsa, daha fazla göze çarpar. Hangi işlerin, ne gibi teşebbüslerin faydalı olduğu, hangilerinin hakiki şekilde ihtiyaçlara karşı geldiği ve kendi kudretleri yaşadığı, hangilerinin suni ve zoraki gayretlerle ayakta durduğu meydana çıkar. Böyle zamanlar, devlet adamları için en kıymetli tecrübe vazifesi görür. Memleketlerin teşkilâtındaki, iktisadî bünyesindeki eksiklikleri mikroskopla büyümüş bir laboratuvar tedkikinden geçirmek fırsatı ele geçer.

Mesela, biz, çok şükür daha harbe girmeden, hattâ seferberlik bile yapmadan, sadece harbin uzak, maddî veya manevî tesiriyle piyasada bin türlü kargaşalıklara şahid olduk. Millî sanayi sıkıntısı düştü. İlk anda ufak tefek bazı fabrikaların kapanışını, kapanmak tehlikesine maruz kaldığını gördük. Anlaşıldı ki bir kısım yerli sanayinin hakiki kudreti yoktur. Bunlar, sadece dışardan gelen bazı maddeleri biraz işleyerek geçiniyorlar, fakat, gümrük himayesinden istifade ederek, hayat pahalılığına sebep oluyorlar.

Bütün bu meseleleri, buhran adesinden görerek iktisadî bünyemizi esash surette, yani, hakiki temeller üstünde ıslah etmek zamanı gelmiştir. Buhran tecrübesinden istifadeye şitab edelim. ★★★

Şeker istihsalâtı

Fabrikalarımız, istihsalî arttırmak için faaliyetlerine devam ediyorlar

Bu sene memleketimizde şeker istihsalî, diğer seneler ile kıyas kabul etmiyecek kadar fazladır. Memlekette bir sene zarfında 100 bin tona yakın şeker istihlak edildiğinden fabrikalarımızın karşılayamadığı ihtiyacı hariceten şeker ithal etmek suretiyle temin edilmektedir. Geçen sene bütün Türkiye dahilinde 42 bin ton şeker istihsal edilmiş 58 ton kadar şeker de hariceten getirilmiştir. Hükümet fabrikalarımızın faaliyetini arttırarak şeker ihtilalâtını mümkün olduğu kadar azaltmağa karar verdiğinden şeker sanayimiz, kampanya müddeti bittigi halde hâlâ mesaisine devam etmektedir. Eskişehir, Alpullu ve Uşak şeker fabrikaları kampanya müddeti bittigi halde çalışmalara devam edecektir.

Türhal şeker fabrikası da bu mevsimde en son çalışma devresini bitirecek fabrikadır. Malum olduğu üzere, bütün dünyada şeker fabrikalarının kampanya müddetleri 85 gün olarak kabul edilmiştir. Pancar zeriya, ihtiyaca kâfi gelecek şekilde idare edilmektedir. Hükümet, şeker istihsalâtını ihtiyaca yetecek dereceye çıkarduktan sonra şeker fiyatlarını yeniden düşürecek.

Katil Hamza tevkif edildi

Evvelki gün bir ortaklık ve alacak yüzünden Mahmudpaşanın üst tarafında Yervant, Garbis ve Siranik adlarında üç kişiyi tabanca ile yaralayıp bunlardan Yervantı öldüren Hamza dün adliyeye teslim edilmiştir.

Kendisi müddeiumumilikte:

Müteaddid defalar paramı istediğim halde vermediler. Vaka günü de paramı isteyince küfür ederek üçü bir olup beni döğdüler. Ellerinden kurtulmak için tabancamı çektim. Ondan sonra ne olduğunu bilmiyorum.

Demistir. Hamza sorgu hâkimi tarafından tevkif edilmiştir.

Dünkü kazalar

Vatman Ahmedin idaresindeki Üsküdar tramvayı dün Tunusbağı caddesinde dört yaşlarında Oğuz isminde bir çocuğa çarparak yaralanmasına sebep olmuştur.

Dimitrinin kullandığı bir bisiklet Pangaltıda Şafak sokağında Mehmed Akın isminde birine çarpmıştır.

İsmail Hakki isminde birinin idaresindeki motosiklet de Edirnekapıda siltüçü İbrahim'e çarparak tehlikeli surette yaralanmıştır. Yaralı Cerrahpaşa hastanesine yatırılmıştır.

★ Balatta İpekş fabrikasında çalışan ustabaşı Mehmed elini makineye kaptıracak yaralanmış, berayı tedavi Balat hastanesine yatırılmıştır.

ŞEHİR HABERLERİ

Şehrimizde yapılacak umumî bahçeler

Şehircilik mütehassısı Prost ile Nafia Vekâleti mütehassısı müştereken tedkikler yapmağa başladılar

Şehircilik mütehassısı B. Prost ile şehrimize gelen Nafia Vekâleti bahçeler mütehassısı B. Lovo, İstanbul'un muhtelif yerlerinde yapılacak umumî bahçeler, çocuk bahçeleri ve yeşil sahalara etrafında müştereken tedkiklere başlamışlardır.

Bu tedkiklerin esasını Prost plânı teşkil ediyor. Gülhane parkından başlamak üzere Ayasofya, Sultanahmed, İpodrom, Sultanahmedin İshakpaşa yangın yeri gibi arkeolojik sahaya ayrılan yerlerin büyük tanzim plânı

hazırlanmağa başlanmıştır. Bu sahanın ayrıca da bir maketi yapılacaktır.

Bu saha tanzim edilirken semtin tarihi hususiyetleri de nazarı dikkate alınacaktır. Sultanahmeddeki arkeolojik parktan denize kadar uzanan sahanın bir kısmı ağaçlarla süsleneyecektir. Diğer taraftan Kunkapıdan Bakırköyüne kadar da sahilin plânı hazırlanacaktır. Bu sahil, anfi-teatr şeklinde küçük villalarla süslenerek surette inşaatına müsaade edilecektir.

Bundan başka B. Prost ile beraber Bahçeler mütehassısı B. Lovo Nişantaşında Vali konağı karşısındaki yeşil saha ile Harbiye mektebi arkası, Sürp Agop mezarlığı, Küçük çiflik parkı sahasını tanzim edecek plânlar hahazırılıyor. Bu sahada her türlü bina inşaatına müsaade edilmeyecek şekilde park, yeşillik sahası, çocuk bahçeleri yapılacaktır. Bu meydana Küçük çiflik parkı da istisnâ edilecektir.

Şehrin imarı

B. Prost, tafsîlât plânını hazırlamakla meşgul

Eminönü meydanı ile beraber Unkapanı ile Eminönü arasındaki sahanın tanzimi projesi imar müdürlüğü tarafından hazırlanmış ve şehircilik mütehassısı B. Prost'a verilmiştir. Mütehassıs, şimdi imar müdürlüğünün hazırladığı esaslara göre tafsîlât plânını tanzim ile meşgul oluyor. Bu plâna göre Eminönü ile Unkapanı arasında açılacak caddelerden bir kısmı sahil takib edecek, bir kısmı da iç tarafını katedecektir. Plânda bilhassa Eminönü ile Unkapanı arasındaki münakalatı kolaylaştıracak tâli yollar açılacaktır.

Seyrüsefer işleri

Vilâyet, Vekâlete mütalâasını gönderdi

Dahiliye Vekâleti seyrüsefer muamelelerinin tanzimi ve kazaların vukuuna münâ olmak için bir proje hazırlanmış ve vilâyete göndermiştir.

Emniyet müdürlüğü altıncı şubesinde yapılan bir toplantıda Vekâletin projesine göre tedkikler yapılmış. İstanbul şehrinin hususiyeti gözönünde tutularak kazalara mâni olacak ne gibi tedbirler alınacağı ve İstanbul caddelerinin pek dar olmaları itibarıyla izdihama mâni olmak üzere mevcut caddelerden hangilerinin ne gibi vesaitle tahsis edileceği tesbit edilmiştir. Komisyonun elde ettiği neticeler vilâyetin de mütalâası ilâve edilerek Dahiliye Vekâline gönderilmiştir. Şimdi Vekâlet, bu mütalâayı aldıktan sonra seyrüsefer talimatnamesi hazırlıyacaktır.

Ticaret odaları kongresi tehir edildi

23 teşrinievvel pazartesi günü Ankara'da açılacak olan Türkiye ticaret odaları kongresi hazırlıkları ikmal edilmişken içtimali tehir edilmiştir. Kongreye iştirak için şehrimizden ticaret odası umumi kâtibi, borsa ve kambiyo komiserlerinden başka ayrıca bir de murahhas heyeti intihab edilmiştir. Kongrenin içtimali tehir edildiği dün, şehrimizdeki âlakadarlara telefon ile bildirilmiştir. Öğrendiğimize göre, kongrenin tehiri, ticarî münasebetlerimizin alacağı inkişaf şekillerini beklemeğe lüzum görülmesinden ileri gelmiştir. Kongrenin teşrinisani sonlarına inikadı muhtemeldir.

★ Dün şehrimize gelen Maliye Vekili B. Fuad Ağralı yarın şehrimizden Ankara'ya dönecektir.

★ Amerikan bandıralı Exgeys vapuru ile limanımıza yeniden eczayı tubbiye, madenî eşya, madenî yağ gelmiştir.

Karilerimizin mektubları

Eminönü durak yerinde yağmurdan korunacak bir mahal lâzım

Kış geliyor, sık sık yağmurlar yağmaya başladı. Yağışlı günlerde Eminönü tramvay durak yerinde açıkta tramvay beklemek ve tramvay gelmediği müddetçe yağın yağmurdan sırsıklam olmak devri gene başladı. Burada halkı yağmurdan koruyacak mahal yüküldükten sonra yenisi hâlâ yapılmadı. Yağmur yağmаса bile bu açık meydana esen rüzgâr insanın iliklerine kadar işliyor. Hele saat ondan sonra tramvaylar 10 - 20 dakikada bir geliyorlar. Meydan tanzim edilmeye kadar hiç olmazsa muvakkaten kapalı bir bekleme mahalli yapılması burada vatandaşların hastalanmak tehlikesini önleyecektir. Aİa-kadar makamların nazarı dikkatini celbetmenizi rica ederim.

Nureddin Kézer

İstimlâk bedelleri

Azaya verilecek hakkı huzur hakkında bir karar ittihaz edilecek

İstimlâk bedelleri şimdiye kadar istimlâk muamelesinin ikmalinden sonra daimi encümenin alınan kararı müteakib tediyeye edilirdi. Yeni kanun, takdiri kıymet esasına göre istimlâk bedelinin tesbitini kabul ettiğinden şimdi istimlâk bedeli tesbit edilir edilmeye tesbit edilen mikdarın, daimi encümenin kararı alındıktan sonra tediyesine başlanmaktadır. Bu suretle istimlâk bedelini alacak mal sahipleri paralarını almak için vakit beklemekten kurtuluyorlar.

İstimlâk muameleleri ile meşgul ve takdiri kıymet işlerine bakan Azaya şimdiye kadar her muamele başına, yani istimlâk edilecek her bina için sekiz lira hakkı huzur veriliyordu. Bu usulün şimdi değiştirilmesine lüzum görülmüştür. Yakında Azaya verilecek hakkı huzur hakkında umumi meclisten bir karar alınacaktır.

★ Emniyet müdürlüğü birinci şube müdürlüğüne tayin edilen B. Edip Yavuz ile, üçüncü şube müdürlüğüne getirilen B. Bühraneddin Tüzün yeni vazifelerine başlamışlardır.

Yeni Valide hanı

Hana bir kat ilâvesi için daimî encümenin karar alınacak

Eminönünde yıkılan Valide Hanı yerine evkaf müdürlüğü Yenipostahane arkasında yeni bir Valide Hanı inşasına başlanmıştır. Binanın plânı evvelce Belediye tasdik edilmişti. Fakat evkaf müdürlüğü eski Valide Hanının temin ettiği varidatı kaybetmemek için yeni Valide Hanına bir kat daha ilâve etmeği münasip görmüş ve bunun için tekrar Belediyeye müracaat etmiştir. Yeni binaya bir kat ilâve edilmek üzere daimî encümenin karar alınacaktır.

Meyva piyasası

Son günlerde dahilde çok canlandı

Dahili meyva piyasasında yeniden canlı hareketler başlamıştır. Şehrimize, son günlerde pek fazla meyva gelmekte, bu yüzden fiyatlar düşmektedir. Elma mahsulü, henüz kemale gelmediğinden piyasadaki elmalar revaç bulmamıştır. Bu yüzden perakende elma fiyatlarının daha da düşeceği söylenmektedir. Hâlen toptan fiyatlar 8 - 9 kuruş arasındadır.

Harb başlangıcında kestane flatleri 2-3 kuruşken dün 7-8 kuruşa kadar yükselmiştir. Üzüm muvaridatı azaldığından flatlerin yükselmesi ihtimali vardır. Maa-mafih, bugünlerde büyük üzüm partileri beklenmektedir. Ayva piyasası istekli gitmemektedir. Trakya havalsinden gelen kavunlar, şehrimizde çok rağbet görmektedir. Mısır için yeniden bir vagon kavun gönderilecektir.

Jilette Behicenin burnunu kesen adam

Beyoğlunda yanında dört erkekle beraber gitmekte olan Behice adındaki kadını kışkıncılık yüzünden jilette yüzünden yaralayan Muhsin dün adliyeye teslim edilmiştir. Muhsin müddeiumumilikteki ifadesinde suçu inkâr ederek Behiceyi tanımadığını ve bu vakadan da haberi olmadığını ileri sürmüştür. Sorgu hâkimi tarafından yapılan sorgu neticesinde Muhsin tevkif edilmiştir.

★ Kadıköyde şoför Şekibin idaresindeki çöp kamyonunun basamağına binen Yusuf muvazenesini kaybederek düşmüş ve başından ağır surette yaralanmıştır. Polis, yaralıyı Nümüne hastanesine kaldırmış, şoför Şekip yakalanarak adliyeye verilmiştir.

Bilmece merakı

Galiba, yılan hikâyesi gibi uzayıp giden harp dedikodusunun verdiği usanç tesiri olacak ki; son günlerde İstanbul'da bir bilmece merakı yayıldı. Vapurlarda, tramvaylarda, ev toplanlarında mütemadiyen bilmece ile vakit geçiriliyor. Biri ortaya bir bilmece atıyor. Ötekiler evvelâ:

— A a, o kolay bir şey. Şimdi hallederiz.

Diye gözlerini tavana dikip kendi kendilerine murıldanmağa başlıyorlar. Fakat düşündükçe iş karışıyor. Bilmeccenin gittikçe artan istifham çengelleri zihinleri tırmalıyor. Tavana dikilen gözler yavaş yavaş kapanıyor, başlar öne eğiliyor, çeneler avuçlara dayanıyor. Etrafı derin bir sessizlik kaplıyor.

Uzun düşünceler müsbet netice vermeyince bilmece sahibine "yalvarmalar" başlıyor.

— Aman, çıldıracağım vallahi. Bir türlü bulamadım. Allah aşkına şunu söyle de merakımdan kurtulayım.

Haliç vapurunda kadınlı erkekli bir genç grupuna kulak misafiri oldum. Sıra ile bilmece söyleyip hallediyorlar... Bir aralık delikanlılardan biri:

— Durunuz, dedi. Güzel bir bilmece hatırladım. Hallediniz bakalım: Bir adam tenha bir karda giderken acıkmış, bir ağacın altına oturmuş ve elindeki paketi açıp pismiş eti yemeğe başlamış. O sırada birdenbire karşından aç bir kurt, adamın üzerine doğru gelmeğe başlamış. Adamcağız şaşırmış. Kalkıp kaçsa, kurt arkasından yetişecek. Ağaca tırmansa, elindeki yiyecek paketile buna imkân yok. Yiyeceği aşağıda bıraksa, kurt eti yiyecek, sonra adamcağız açlıktan ölecek. Şimdi, bu adamın yerinde siz olsanız ne yaparsınız?...

Ötekiler bir kahkaha attılar:

— Saldırıslara, açlıklara, çaresiz şaşkınlıklara bakılırsa bu bilmece, bugünkü Avrupa vaziyeti kadar karışık. Bakalım halledebilecek miyiz...

Hepsi de bir hayli düşündüler, bulamadılar. Nihayet, genç kızlardan biri kaşlarını çatarak delikanlıya yalvarmağa başladı:

— Vallahi o kadar korkunç bir bilmece söyledim ki, halledemediğim gibi, heyecandan da patlayacak hale geldim. Allah aşkına söyle, o zavallı adam nasıl kurtuluyor?...

Bu defa da delikanlının kahkahası çınladı:

— İşte bunun imkânı yok.

— Niçin imkânı olmasın canım?.. İnsanı bu kadar üzmetten ne çıkar? Şunu söyle de merakımdan kurtulalım.

Hep bir ağızdan ısrar ediyorlardı.

Delikanlı bir kahkaha daha atarak:

— Evet, dedi. İmkânı yok. Çünkü, bilmeceyi şimdi kendim uydurdum. Fakat nasıl halledileceğini, o zavallı adamın kurtulan kurtulmak için ne yapması lâzımgeldiğini ben de düşünmedim. Yani kendim de çıkmaza saptım.

Bu cevap karşısında etraftan kulak misafiri olan diğer yolcular da kahkahayı bastılar. Cemal Rerik

Cumhuriyet bayramı şenlikleri

Cumhuriyet bayramı şenliklerini tesbit edecek komisyon yarın vilâyete toplanacaktır. Komisyon, bu seneki Cumhuriyet bayramında şehrin muhtelif yerlerine konacak vecizeleri tesbit edecektir. Bu vecizelerin nümuneleri Ankara'dan şehrimize gelmiştir.

Bugün yapılacak maçlar

Taksim stadı:	Saat 11
Ortaköy - Kale	
Eyüp - Beylerbeyi	» 13
Galatasaray - İ. Spor	» 15
Şeref stadı:	
Alemdar - Yıldız	» 11
Vefa - Altıntuğ	» 13
Beykoz - Süleymaniye	» 15
Fener stadı:	
Topkapı - Hilâl	» 12
Kuleli - Eğitim kursu	
(Hendbol maçı)	
Fenerbahçe - Beşiktaş	» 15
Süleymaniye stadı:	
Galataspor - Davutpaşa	» 11
Beyoğlu - Karagümrük	» 13
Galatagençler - Anadolu	» 15

Şehrimizde Rumen turizm ofisi dün açıldı

Solda: Rumen turizm ofisi, sağda: Rumen sefiri ofisin açılışı nda nutuk söylüyor

Dün sabah saat 10 da, Beyoğlunda İstiklâl caddesinde eski Kızılaz menba suyu satış mağazasında Rumen turizm ofisinin küşad resmi yapılmıştır. Ofisi, Ankara'dan şehrimize gelen Romanya sefiri B. Stoyka açmıştır. Bu münasebetle, Romanyadan

memleketimize gelen Romanya propagandası nezarati turizm şubesi müdürü B. Korbo, Rumen propaganda müfettişi B. Kostantino, konsolosluk erkânı, Rumen ve Türk gazetecileri küşad resminde hazır bulunmuşlar-

dir. Merasime gelenlere Romanyaya aid turistik broşürler dağıtılmış, izahat verilmiştir. Bundan sonra davetliler hazırlanan büfede ızzat ve ikram edilmişlerdir. Davetlilere, Sümer sinemasında hususî bir seans ile turistik bir film gösterilmiştir.

Bu hafta garp cephesinde Alman taarruzu bekleniyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

ve onlar kadar iyi teçhiz edilmiş oldu-
ğu ve Hauterberg'den Sierck'e kadar
Fransız siperlerinin ve topçusunun
pek kuvvetli olduğu keyfiyetlerine
işaret edilmektedir.

İtalyan muhabirleri taarruzu bekliyorlar

Roma 14 (A.A.) — Chamberlain'in
nutku hakkında tefsirlerde bulun-
maktan içtinab eden Roma gazeteleri,
ilk sahifelerinde bu nutkun Almanya-
da husule getirdiği şiddetli akisleri ve
Dr. Dietrich tarafından dün yapılan
beyanati tebarüz ettirmektedirler.

Bu gazetelerin Londra muhabir-
leri, harp fırtınasının yaklaşmakta ol-
duğunu itiraf etmektedirler.

Paris muhabirleri, İngiliz - Fran-
sız tesanüdünün, Daladier tarafından
teyid edildiğini kaydettikten sonra
Fransada Almanların şiddetli bir ta-
arruza geçmesi beklenildiğini haber
vermektedirler.

İngiliz kuvvetleri Alman taarruzunu karşılamaya hazır

Londra 14 (A.A.) — Reuter ajan-
sının askeri muhabiri, Hore Belisha-
nın Fransaya nakledilmiş olan İngiliz
seferi kuvvetleri hakkındaki beyana-
tının, eksperlerin nazari dikkatini
celbettirdiğini ve bunun tehlikeli bir te-
şebbüs olduğunu yazmaktadır. Fran-
sızlar da Almanlar gibi, İngilterenin
Fransaya göndereceği kuvvetlerin
miktarını bilmemektedirler. Bu mik-
tar Hore Belisha tarafından Avam ka-
marasında yapılan beyanattan sonra
anlaşılmıştır. İngiliz askerlerinin
nakli için muvasala hatlarının üsleri
tesis edildikten sonra Almanlar hiç-
bir faaliyette bulunmamışlardır.

Bu kuvvetler, şimdi Hitlerin arzu
ettiği şekillerde yapacağı taarruzları
karşılamaya hazırduklar. Mevsim iler-
lediği için şimdi geniş miyasta ha-
rekât yapmak imkânı yoktur. Yakın-
da hava, tayyarelerin alçaktan uçma-
sına mani olacaktır.

Bundan maada kış yaklaştıkça,
tayyareler ve hava tesisatı bozulmak-
tadır. Hitler, ilkbahara kadar büyük
müskülâtla karşılaşacaktır. Halbuki
müttefikler baharı rahat rahat bekli-
yeceklerdir.

Almanların birkaç güne kadar ta-
arruza geçmeleri de mümkündür. Bu

hareketleri sükunetle beklenmektedir.

Bir İngiliz telsiz zabitanın kahramanlığı

Londra 14 (A.A.) — Resmi gazete, kah-
ramanlığından dolayı Manaar vapurunun
radyo zabiti yüzbaşı James Gordon Mel-
ville'e Saval madalya verildiğini yazmak-
tadır.

Bir Alman tahtelbahiri, hiçbir ihtarda
bulunmadan Manaar vapuruna taarruz et-
miş ve vapura takriben 10 defa top at-
mıştı. Mürettebatı gemiyi terk etmeğe
hazırlanmakta idi. Bir mermi yarısı alau
vapur, dalgalara gömülmekte idi. Gemide
birkaç yaralı vardı. Mürettebatı gemiyi te-
laşla terk ederken Malville ile yaralı iki
Hindli gemici unutulmuştu. Fakat bilâha-
re Malville aranmış ve sandala alınmak
üzere çağırılmıştı. Yüzbaşı, iki yaralı Hind-
liyi kurtarmadan vapurdan ayrılmak iste-
miyordu. Bunlardan birini sandala indir-
meğe muvaffak olmuş, diğerini bir tahli-
siye simidine bağlamış idi. Simide bağlı
olan tayfayı da bilâhare bin müskülâtla
denize indirmiş ve sandallardan biri Hind-
liyi kurtarmıştı. Malville, ancak bu işi
başarıktan sonra vapuru terk etmeğe mu-
vafakat etmiştir.

Alman kasabaları süratle tahliye ediyor

Lüksemburg 14 (A.A.) — Saare ve
Moselle'de hudud boyundaki Alman
kasabaları süratle tahliye edilmekte-
dir. Gümrük memurlarının yerine as-
kerler ikame edilmiştir. Yarı kalan
rekolte kaldırılmıştır.

Fransızların tahrip ettikleri köprüler

Paris 14 (A.A.) — Fransızların
geçen salı günü Rhin nehri üzerinde
üç köprüyü tahrip ettiklerine dair
Almanlar tarafından verilen haber
askeri mahfillerde teyid edilmekte-
dir. Strasburg'un karşısındaki bü-
yük Kehl köprüsü tahrib edilen köp-
rüler meyânında değildir. Fakat
Fransızlar, Rhin üzerinde diğer bir
köprüyü daha tahrip etmişlerdir.

Alman casus teşkilâtını idare eden bir yüzbaşı İngilizlerle beraber oldu

Londra 14 (A.A.) — Daily Express gaz-
tesi, geçen harpte, Amerikadaki Alman cas-
us teşkilâtını idare etmiş olan yüzbaşı von
Rintelenle yaptığı bir mülakatı neşretmek-
tedir.

Şimdi İngilterede bulunmakta olan von
Rintelen İngilterenin yanında harbetmek
arzusunu izhar etmiştir.

Londra mahkemesi, von Rinteleni ceae-
bilerin tâbi tutulduğu tahdidattan affet-
miştir.

İngiliz ticaret filosu

Londra 14 (A.A.) — İngiliz ticaret filo-
suna on beş bin tonluk yeni bir vapur ilâ
ve edilmiştir. Bu vapur silâhlı olup her
hangi bir düşman taarruzuna karşı koya-
cak kabiliyettedir.

Royal Oak İngiliz dritnotu batırıldı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Alman tahtelbahirlerinin yarısı batırıldı

Londra 14 — Almanlar, muhasa-
matın başladığı günden son günlere
kadar tahtelbahir filolarının yarısını
kaybetmişlerdir. Son iki gün zarfında
batırılan dört Alman tahtelbahirinden
ikisi, Okyanuslarda seyrüsefer
etmeğe mahsus büyük tipte Alman
tahtelbahirleri idi.

Paris 14 (A.A.) — Yarı resmî bir
membadan bildirildiğine göre şimdi-
ye kadar 17 veya 18 Alman tahtelba-
hiri tahrib edilmiştir.

Royal Oak dritnotundan kurtarılanlar

Londra 14 (A.A.) — Royal Oak zırh-
lısı mürettebatından on beş kişi ka-
raya çıkarılmıştır. Bunların hiç biri-
nin yarısı ağır değildir. Diğer listeler
tedricen neşrolunacaktır.

Londra 14 (A.A.) — Bahriye Nezareti
tebliğ ediyor:
Royal Oak dritnotu mürettebatından
kurtulanların adedi şimdiye kadar 370 dir.
Bu geminin mürettebatı takriben 1200
kişi idi.

Alman hava kuvvetlerinin akim kalan bir hücum teşebbüsü

Londra 14 — Bundan iki, üç gün
evvel 18 büyük Alman deniz tayyare-
si, Tamizdeki İngiliz tersanesini bom-
bardıman etmek için İngiltereye bir
akın yapmağa teşebbüs etmişlerdir.
Alman tayyarelerini daha sahile yak-
laşmağa muvaffak olmazdan evvel gö-
ren üç İngiliz tayyaresi derhal üzer-
lerine hücum ederek müessir bir mî-
ralyöz ateşi açmışlardır. Büyük bir
Alman tayyaresi denize yuvarlanmış
ve dört kişiden ibaret olan mürette-
batı, bir Danimarka vapuru tarafın-
dan kurtarılmıştır. Diğer on yedi Al-
man tayyaresi sahile bile sokulmağa
muvaffak olamadan kaçmışlardır.

Kopenhag 14 (A.A.) — Biri birinci
mülâzim, ikisi mülâzim ve biri çavuş
olmak üzere dört Alman tayyarecisi
Şimali denizinde bir Danimarka va-
puru tarafından kurtarılarak Dani-
markanın garp sahilinde kâin Ringk-
jobing'de karaya çıkarılmıştır.

Tayyareciler, tayyareleri hasara uğ-
radığı için denize imnek mecburiye-
tinde kaldıklarını söylemişlerdi.

Rusya, Şanghai, Tientsin ve Pekindeki konsolosluklarını kapattı

Şanghai 14 (A.A.) — Rus hükûmeti
Şanghai, Tientsin ve Pekindeki konsolos-
luklarını kapatmıştır.

Çin matbuatı bu konsoloslukların kapa-
tılmasını Rusyanın meşru Çin hükûmeti-
le tesanüdünü gösterdiği mütalaasında-
dır. Öğrenildiğine göre Rusya Çin hükûmeti
ve ordusunu beslemekte devam ediyor.
Rusyanın garp hududlarındaki ittisa ha-
reketi şark hududlarındaki ittisa hareke-
tini durdurmamıştır.

İktisadî meseleler

Finlândiya ile ticaretimiz

Bugünlerde Finlândiyadan çok bahse-
diliyor. Biz de Finlândiyanın Türkiye ile
olan ticari münasebetlerinden bahsedec-
ğiz.

Finlândiya her şeyden evvel ormancılık
endüstrisine dayanan bir memleketdir.
Memleket iklim itibarıyla ağaç yetiştirmeğe
pek müsaittir. Binlerce gölü vardır ve rü-
tubetli muntakalarında ağaçlar pek kısa
zamanda büyümeğetedir. Ormancılık Fin-
lândiyaya büyük bir servet temin etmek-
tedir. Kereste ihracatından başka odun
hamuru da ihraç edilmektedir. Odun ha-
muru ve yahud sellüloz sanayi, gün geçtik-
çe ilerlemektedir. Bu sanayi Finlândiyanın
cenup kısmında temerküz etmiştir.

937 senesinde Finlândiyanın sellüloz istih-
salâtı bir milyon 45 bin tondur, yeni açılan
fabrikalar sayesinde bu miktar artmış, 938
senesinde 2 milyon 175 bin tona kadar yük-
selmiştir. Bu suretle Finlândiya sellüloz is-
tishsalâtında Amerika, Kanada, İsveçten
sonra dördüncü gelmektedir.

İstihsal edilen sellülozun dörtte biri mem-
leket dahilinde sarfedilerek, dışarıya kâğıd
ve mukavva halinde satılmaktadır. Finlân-
diyada, sellüloz ve kereste sanayinden son-
ra, pamuklu mensucat, cam eşya, krom iş-
leri sanayi gelmektedir.

938 senesi içinde Finlândiyadan Türki-
yeye 250 bin lira kıymetinde kâğıd ve mu-
kavva, 150 bin lira kıymetinde de pamuklu
mensucat ithal edilmiştir. Bundan başka
15 bin liralık cam eşya, 90 bin liralık krom
eşya da bulunmaktadı.

Finlândiyaya sattığımız malların başın-
da bütün gelir ki, bunun kıymeti 526 bin
lirayı bulmaktadır. Kuru meyva ihracatı 14
bin lira, krom ise 62 bin lirayı bulmuştur.
Son aylar içinde Finlândiyaya şarap ve tüt-
tün ihracatı artmıştır. Finlândiya ile ara-
mızda klering anlaşması mevcuttur. Şim-
diye kadar hiç bir tacirimiz bu anlaşmadan
dolayı şikâyet etmemiştir. Çünkü Finlân-
diya müesseseleri, taahhüdlerinde pek dü-
rüsttürler.

Hüseyin Avni

Bir Fransız tayyaresi Sardenya adasına indi

Londra 14 — Üç motörlü bir Fran-
sız tayyafesi, motörüne ârız olan sa-
katlık üzerine İtalyanın Sardenya
adasına inmeğe mecbur kalmıştır.

İkisi zabıt olmak üzere yedi kişi-
den ibaret olan mürettebatı, İtalyan
makamatı tarafından nezaret altına
alınmıştır.

Taksim SİNEMASI GÜLNAZ SULTAN

Şarkın füsunkâr güzellikleri için-
de canlandırılmış 1001 gece ma-
sallarının muhteşemi

TÜRKÇE SÖZLÜ -

TÜRKÇE ŞARKILI

35 kişilik saz heyeti

40 kişilik mehter takımı

20 kişilik koro heyeti

Ayrıca EKLER JURNAL'da Al-
manların havadan, karadan,
denizden Polonyaya taarruzları
Bugün saat 11 ve 1 de ucuz
halk matineləri

BU HAFTA

SAKARYA, da

Yine zengin bir p

1 — LUISE RA

ROBERT YOUNG -

MELVYN DOUGLAS

ile beraber temsil ettiği

Genç kızlar

Fransızca sözlü filmi

2 — BENJAMINO GIGLI

tarafından oynanmış nefis

Saadet Düşmanı

Filmi Bugün saat 11 ve 1 de ten-
zilâtli matinelər.

TIYATROLAR

ŞEHİR TIYATROSU

Tepebaşı Dram kısmı

Gündüz saat 15,30 da

Gece saat 20,30 da

ROMEO — JULYET

İstiklâl Caddesi Komedi

kısmında

Gündüz saat 15,30 da

Gece saat 20,30 da

İKİ KERRE İKİ

Raşid Rıza - Ertuğrul Sadi Tek - 16 Birin-
citergin pazartesi - Üsküdar Halede

GAİP ARANIYOR

İSMAİL DÜMBÜLLÜ - Bu gece - Üsküdar
Halede - AŞK DİLENCİLERİ

HALK OPERETİ - Bugün matine 16
akşam 9 da (ZİR DELİLER) Yazan: Ya-
suf Sururi. Fi: 50 - 35 - 25

Bugün A S R î Sinemada

FRED ASTAIRE ve

GINGER ROGERS'in

Vals Dalgası

Senenin en büyük musiki ve
eğlenceli filmi

PAT O'BRIEN

tarafından oynanmış fevkalâde
zabıta romanı

Silâh Kanunu

Feci ve hareketli filmi

HARD

CHARLES BOYER TÜRKÇE
ANNA BELLA -SÖZLÜ-

Sovyet - Finlândiya müzakereleri

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Stokholm 14 (A.A.) — Helsinkide
Moskova müzakereleri hakkındaki
nikbinlik artmaktadır.

Sorulan bir suale cevap veren Erko,
İsveç, Norveç ve Danimarka tarafın-
dan yapılan teşebbüsün Finlândiya-
da pek iyi bir şekilde karşılandığını
söylemiştir.

Helsinki 14 (A.A.) — Reiscümhur
hali harpte mecburi hizmet karı-
unun derhal tatbik mevkiine konma-
sını emretmiştir.

Çok evvel kabul edilmiş olan bu ka-
nun, 18 ile 60 yaş arasındaki kadın
ve erkekleri mecburi vatan hizmetile
mükellef tutmaktadır.

Vaşington 14 (A.A.) — Gazetecile-
rin bugünkü toplantısında, Roosevelt
kâtabi Carly demiştir ki:

«Roosevelt yüksek meclis reisi Ka-
lenine gönderdiği mesajı henüz cevap
alamamıştır. Reiscümhur mesajında,
Finlândiyanın istiklâline riayet edi-
leceği ümidini izhar eylemiştir.»

Finlândiya Hariciye Nazırının Amerikaya mesajı

Helsinki 14 (A.A.) — Hariciye Na-
zırı Erko yarın Bal radyosu ile Ame-
rika Birleşik devletlerine hitaben bir
mesaj neşredecektir. B. Erko'nun
Amerika radyolarında söz söylemesi-
ni Amerika Birleşik devletleri taleb
eylemiştir. Hatırladadır ki bu mesaj
daha evvelce neşrolunacaktı, fakat
Alman radyo dairesinin arada muta-
yasat vazifesini görmekten imtinai
üzerine geri kalmıştı.

İsveç 10 bin asker daha
çağırdı

Stokholm 14 (A.A.) — Finlândiya

hududundan Stokholmun yarı yolu-
na kadar devam eden şimal munta-
kasında dün yeniden 10.000 kişi silâh
altına davet edilmiştir. Geçen harbde
Finlândiyadan yapılması mümkün
olan taarruzlara karşı İsveçi müda-
faa etmek üzere hususî surette tah-
kim edilen Boden. kalesi, bu munta-
ka dahilinde bulunmaktadır.

Boden garnizonu pek kuvvetlidir.
İsveç madenlerinin büyük bir kısmı
da bu mntaka dahilindedir.

Sovyet kıtaatı çarşamba günü Estonyaya giriyor

Tallin 14 (A.A.) — Sovyet - Eston-
ya anlaşmasında tesbit edilen garni-
zonları, işgal edecek olan Sovyet kı-
taatının Estonyaya girişi 18 ilkteşrin-
de vukubulacaktır. Bu kıtaat şimen-
difer ve deniz ile gelecektir.

Litunya Hariciye Nazırının beyanâtı

Kaunas 14 (A.A.) — Litunya Ha-
riciye Nazırı B. Ursys, bugün öğle-
den sonra, mebusan meclisinde, Sov-
yetler Birliği - Litunya müzakere-
leri hakkında beyanatta bulunacak ve
paktın tasvibini isteyecektir.

Litunya askeri eksperleri, hudu-
dun tahdidi için hâlâ Moskovada bu-
lunmaktadır.

Önümüzdeki hafta Kaunasa Sovyet
askeri eksperleri gelecek ve bunu mü-
teakib toplanacak olan muhtelit ko-
misyon, pakttaki askeri hükümlerin
tatbikatı üzerinde çalışacaktır. Üç
şehirden Sovyet garnizonları tesis olu-
nacaktır. Bu garnizonlardaki Sovyet
kıtalarının azamî haddi 20 bin kişiyi
geçmeyecektir.

2 Haftadanberi Bütün İstanbul Halkının alkışladığı

MARIE ANTOINETTE

Şaheserler şaheserinin

NORMA SHEARER - TYRONE POVER

Türkçe sözlü nüshası

İPEK

Sinemalarında lâıyk olduğu muvaffakiyeti kazanmaktadır.

Dikkat: Seanslar 11 — 1,30 — 4 — 6,30 ve 9 dadır. Bugün her iki sinemada saat 11 seansı tenzilâttır.

İzmirliilere: Bu filmi Türkçe Sözlü ELHAMRA Sinemasında da muvaffakiyetle gösterilmektedir.

JEAN - PIERRE - AUMONT

Harbe gitmeden evvel demişti ki: En güzel filmim:

Henüz bitirdiğim ve ANNABELLA ile beraber oynadığım

ŞİMALOTELİ

Filmidir. BU HAFTA İSTİSNAEN SALI AKŞAMından itibaren
SARAY SİNEMASINDA

Senenin ilk büyük Türk filmi

ALLAHIN CENNETİ

İnsanlar henüz tayyarelere alışamadılar

Bu tayyare denilen âlet cidden esrarlı, insanların henüz alışmadıkları bir harp vasıtasıdır. Bazan mensup oldukları millete korku veriyor: Geçenlerde Fransa üzerinde bir filo görününce derhal Parise alarm işareti verilmiş, yarım saat sonra bunların Fransız tayyareleri olduğu anlaşılmış. Bazan da dost mu, düşman mı olduğu kestirilemiyor: Fransızlar bir filoya ateş açmışlar, biraz sonra bunların İngiliz tayyareleri olduğu meydana çıkmış. Gene ajansların verdiği bir habere göre, İngiliz tayyareleri Siegfried hattı üzerinde pek alçaktan uçarak resimler çekerlerken, istihkâmdaki Alman askerleri bunları kendi tayyareleri zannederek mendil sallamışlar.

Fransaya gitmek üzere şehrimizden geçen bir Polonyalı şu sahneyi anlattı: — Harbin son safhasına doğru bir gün Lüblin üzerinde bir tayyare görüldü. Yavaş yavaş alçalmaya başladı, her tayyare sesinde olduğu gibi, şehrin büyük caddesindeki halk evlerinden, dükkanlarından sokağa fırladılar. O kadar alçaktan uçuyordu ki bunun bir Leh tayyaresi olduğundan şüphe edilemezdi; onun için halk, caddede istikametinde ilk uçuşunda içindeki kahramanı alkışladı. Tayyare alkışlar arasında iki geçiş yaptıktan sonra üçüncü gelişinde halk yeniden alkışlara hazırlanırken yukarıdan müthiş bir makineli tüfek ateşi başladı. Bir anda caddede misli görülmemiş bir panik koptu. Üç dakika sonra caddede üzerinde yer yer kanlı cesedler yatıyor ve tayyare ufuklara doğru süzülüp gidiyordu.

Tayyarenin müthiş bir harp silâhı olmak vasfı galiba bu hususiyetlerinden ileri geliyor. Zaten en tehlikeli şahıs ta dost mu, düşman mı olduğu kestirilemeyen insan değil midir?

Şevket Rado

Esnaf hastanesinin bir senelik faaliyet programı

Bir senede hastanede 704 hasta yattı, 12214 poliklinik muayenesi yapıldı

Başhekim, hastanenin faaliyeti hakkında izahat verirken

Esnaf cemiyetleri hastanesinin kuruluşunun birinci yıldönümü münasebetile dün, Çağaloğlu'ndaki hastane binasında merasim yapılmıştır. Saat 6 da hastane başhekimini Dr. B. Hikmet Aladağ, davetlilere hitaben bir nutuk söyleyerek, hastanenin kuruluşundan bir sene geçtiği halde 30 ruluştundan bir sene geçtiği halde 30 bin liralık bütçe ile başarılan işleri anlattı ve gelenlere teşekkür etti. Başhekimden sonra Esnaf cemiyetleri

umumi kâtiplerinden B. Faiz söz alarak başhekimine, bütün esnaf namına teşekkür etmiştir.

Bundan sonra davetlilere hastane gezdirilmiş ve izahat verilmiştir. Verilen izahata göre, bir sene zarfında hastanede 151 i kadın, 553 ü erkek olmak üzere 704 hasta yatmış, 12214 poliklinik muayenesi yapılmıştır. Yalnız 12 ölüm vakası kaydedilmiştir.

Gaz, benzin ve motorin

Ahvali hazırda dolayısıyla tesbit edilen fiyatlar

Ankara 14 (A.A.) — İktisad Vekâletinden tebliğ edilmiştir:

15 Birinciteşrin 1939 tarihinden muteber olmak üzere gaz, benzin ve motorinin âzami satış fiyatları ahvali hazırda dolayısıyla aşağıdaki şekilde tesbit olunmuştur:

1 — Ankara, İstanbul, İzmir ve Samsun fiyatları:

Ankara: Çift büyük tenekesi 639, gaz 600, küçük tenekesi gaz 93 kuruş, İstanbul: Çift büyük tenekesi benzin 559, gaz 495, küçük tenekesi gaz 78 kuruş, İzmir: Çift tenekesi benzin 561, gaz 500, küçük tenekesi gaz 82 kuruş, Samsun: Çift büyük tenekesi benzin 564, gaz 515, küçük tenekesi gaz 82 kuruş

2 — Diğer yerlerdeki âzami satış fiyatları, depo fiyatlarına nakliye ve mahalli resimlerin, ve listesi Vekâlete tevdi edilen muayyen yerlerde ise satıcı komisyonlarının ilâvesi suretiyle tayin ve tesbit olunur.

3 — İstanbul, İzmir ve İskenderun depo fiyatları şunlardır:

Benzinin çift büyük tenekesi: 500,95 kuruş, doküme kilo başına: 0,32 kuruş, Çift tenekede: 12,80 kuruş ilâve edilecektir.

4 — Motorin her yerdeki cari fiyatlarına, doküme kilo başına: 0,32 kuruş, Çift tenekede: 12,80 kuruş ilâve edilecektir.

5 — Doküme benzin ve gazın âzami satış fiyatlarında aşağıda gösterildiği gibi bir değişiklik yapılmamıştır.

Ankara: Benzinin litresi 17,70 kuruş, İstanbul: Benzinin litresi 15,20 kuruş, gazın kilosuna 14,75 kuruş, İzmir: Benzinin litresi 15,20 kuruş, gazın kilosuna 15,20 kuruş.

Amerika bitarafılık kanunu

Albay Lindberg, tecavüz silâhlarına ambargo konulmasını istedi

Washington 14 (A.A.) — Bitarafılık kanununun tadili müzakereleri uzayıp gitmektedir. Birbirine muarız muhtelif liderler nihai kararı geciktirmek için aralarında mutavassıt bir tarzı tesviye arıyorlar.

Newyork 14 (A.A.) — Albay Lindberg, bugün ikinci defa olarak Amerikan milletine bir hitabede bulunarak İngiliz propagandasına ehemmiyet verilmemesini ve Amerikanın bitaraflığını muhafaza eylemesini temenni etmiştir.

Albay Lindberg, İngiltere ve Fransa da hitab ederek bu memleketlere Amerikanın işlerine karışmaktan tahzir eylemiştir.

Lindbergin nutku 133 Amerikan radyosu tarafından neşredilmiştir. Lindbergin ambargo meselesinde noktai nazarı şudur:

Her türlü tecavüz silâhlarına ve mühimmatına ambargo konulmalıdır, müdafaa silâhları, ezcümle tayyare dâfi topları serbest satılmalıdır. Amerikan gemileri muhasım taraflar hesabına eşya naklinden menedilmelidir. Muhasımlara veyahut ajanlarına kredi açılmamalıdır.

İsviçre her ihtimale karşı müdafaa tedbirleri aldı

Bu defa memleketin, geçen harpte olduğu gibi kaçakçılar ve casuslarla dolmamasına dikkat ediliyor

Son zamanlarda Almanların İsviçre yolu ile Fransa taarruz edeceklerine dair bir takım rivayetler deveren etmiştir. İsviçreli bir ihtimale karşı ciddi tedbirler almışlardır.

İllustration mecmuasının bir muharriri bu hususa dair Bale şehrinde şu mektubu göndermiştir:

«Bale şehrinin bütün otelleri boştur. Diğer büyük İsviçre şehirlerinde de vaziyet bunun gibidir. Bu hale iki sebep vardır: 1 — Ecnabilerin İsviçreye girmeleri güçleşmiştir. İsviçre çok güçlükle vize veriyor. 2 — İsviçrede bulunan ecnabilerden çoğu, yolların tekrar açılmasından istifade ederek memleketlerine gitmişlerdir. İsviçrede kalanlar hakkında da polis sıkı tahkikat yapmıştır. İsviçrede ecnabilerin azalmasına mukabil harp yüzünden diğer memleketlerden 40 bin İsviçreli memleketlerine dönmeğe mecbur olmuştur.

İsviçre hükûmeti, İsviçrenin bitaraflığına tamamen riayet edileceğini ve geçen harpteki skandalların tekrarı etmeyeceğini ilân etmiştir. 914 den 918 senesine kadar birçok muhtekir, tahrikâtçı, casus İsviçreye üşüşmüş, memleketi müttefikler veya Almanlar taraftarı iki gruba ayırmıştı. Bunlar açıkça çarpışıyorlardı. Birçok kaçakçılık yapıyordu.

Bu harpte bu gibi vakalara meydan verilmeyecektir. Yalan haberler işaa edenler hapse tıklıyorlar. Bu defa İsviçredeki birlik hükûmetin vazifesini kolaylaştırmaktadır. Avusturyanın Almanya tarafından ilhakındanberi Almanya hakkındaki düşünceler değişmiştir. Almanlar bu defa İsviçrede, geçen harpte gördükleri kolaylıklardan istifade edemeyeceklerdir.

İsviçreli 1815 denberi ihlâl edilmiş olan topraklarının hürriyetine çok bağlı bulunuyorlar.

Avusturyanın Almanya tarafından ilhaki, Çekyanın vaziyeti, Hitlerin kitabındaki bazı parçalar ve Almanca konuşulan her yeri Almanya dahil gösteren haritalar İsviçreli çok

Bir ormanda dikenli tel mániaları vücuda getiren İsviçreli askerler

düşündürmüştür.

Gazetelerde Almanyaya müsaid bir tek makaleye bile tesadüf edilmiyor. Gazeteler tamamen bitaraf hareket ederek her taraftan gelen haberleri neşrediyorlar. Radyoda da vaziyet aynıdır.

İsviçre bitaraflığını müdafaa için çok ciddi tedbirler almıştır. Eylülide yapılan seferberlik neticesinde halkın yüzde onu silâh altına alınmıştır. İsviçre hükûmeti bu yüzden büyük mali yük altına girmiştir. Meselâ seferber edilen işçi sınıfına günde 2 İsviçre frangı (60 kuruş) verildiği gibi ailelerine de yevmiyelerinin yüzde kırkı verilmektedir. Askerin elbiseleri yenidir, yemekleri iyi ve boldur.

Şehirlerde geceleri elektrikler yanıyor. Fakta icabında her tarafı karanlıkta bırakmak için tertibat alınmıştır. Bale şehrinin cenubunda Batterie adında bir tepe vardır. Geceleyin buraya çıkınca garip bir manzara göze çarpar: Bir tarafta ışıklar içinde Bale şehri, diğer tarafta tamamen karanlıklara gömülmüş Fransı ve Alman hududları.

Hükûmet, İsviçrenin bir buçuk senelik yiyeceği depo edildiğini ilân et-

miştir. Bununla beraber halka israftan çekinilmesi, hesaplama hareket edilmesi tavsiye ediliyor. Şeker, makarna, zeytinyağı hakkında bazı tahdilat konmuştur. Maamafih benzinden başka hiç bir şey vesikaya tabi değildir. Otomobili olanlara günde 9 litre-den fazla benzin verilmiyor. Kömüre gelince, hükûmet Almanyadan yeniden kömür gelmeğe başlayacağını bildirmiştir.

Şu sırada tasarrufa riayet etmek mecburiyetini duymayan hükûmet var mıdır? Bulgaristanda haftada dört gün et yeniyor, Skandinav memleketlerinde birçok tedbirler alınmıştır.

İsviçre, iki komşusu arasında harbin başlamasından müteessir olmuştur. Bununla beraber sükûnetini terk etmemiştir.

Başkumandan general Guisan'a, tayyare müdafaa tertibatına herkesin itimadı vardır. Dağlardaki geçidlerin müdafasının kolay olması, her taraftaki kayalık, boğazlar, yolları kapayan derin hendekler bu itimadı arttırmaktadır. İsviçre bütün milletlerin hürriyeti esasının galip gelmesini temenni ederek itimadla bekliyor.

Edirne yakalanmış casuslar

İzmir ağırceza mahkemesi dört suçlu hakkındaki kararında ısrar etti

İzmir 14 (Telefonla) — Casusluk suçundan evvelce şehrimiz ağırceza mahkemesinde beşer yıl hapse mahkûm olan üç Bulgar ve bir İtalyan hakkında nakzen cereyan etmekte olan gizli mahkemeye neticelenmiştir. Karar bugün açık celsede tefhim olunmuştur. Mahkeme ilk kararında ısrar etmiştir.

Suçlular şunlardır: Edirne metropolithane kâtipi Kiri, papas Martini, Edirne Bulgar konsolosluğu kâtipi Lambo ve otelci İtalyan tebaalı Sinkovici.

Bunlar, Edirne'de askeri ve siyasi bazı malûmat edinerek Bulgar mahfillerine bildirmekten suçludurlar.

Dün geceki mağ

Şişli - Pera 1-1 berabere kaldılar

Klüber arasında tertib edilen gece maçlarına dün akşam Taksim stadında büyük bir kalabalık önünde Şişli ile Pera takımları arasında devam edildi. Peralılar bu maça zayıf bir kadro ile çıkmışlardı. Birinci devre golsüz olarak berabere bitti. İkinci devre daha canlı olarak başladı ve 27 nci dakikada Şişli, Hıraç vasıtasıyla bir gol yaptı. Peralılar 37 nci dakikada sağcılarla buna mukabele ettiler. Vaziyet değişmeden oyun berabere bitti. Bu maçın galibine verilecek kupa ortada kaldı.

Ankarada lig maçları

Ankara 14 — Lig maçlarına bugün de 19 mayıs stadyumunda yedi, sekiz bin kadar seyirci kütlesi karşısında devam olundu. Galatasaray - Askeri fabrikalargücü karşılaştı. Sarı kırmızılıların 5 - 1 mağlûbiyeti neticelendi.

İkinci karşılaşma Maskespor - Demirspor arasında idi. Maskespor gayet iyi oynadı. Oyun 5 - 4 Maskesporun galibiyetle bitti.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

17 nci yıldönümü münasebetile Mudanya mütarekesi

Mudanya mütarekesinin 17 nci yıldönümü münasebetile Mudanyada merasim yapıldı. Mudanya mütarekesi konferansı şöyle olmuştur:

İstiklâl muharebesinde ordularımız Garbi Anadolu'da kati zaferi elde edip memleketi düşmandan temizledikten sonra İzmirden İstanbul boğazı ve Balıkesir havasından de Çanakkale boğazı üzerine yürümeğe başladılar. Çanakkaledeki Fransız kıtaatı Rumeli tarafına geçti; Çanakkale şehrinde yalnız İngiliz askerî kaldı. Burada askerlerimiz şehrin kenarına kadar geldiler. Bu hareket İtilâf devletlerini telaşa düşürdü. İngiltere Başvekilli Lord Corç Fransa ve İtalyanın millî Türk hükûmetiyle yeniden harp etmeyeceklerini biliyordu. Yardımcı asker vermeleri için dominyonlara müracaat etti ise de muvafık bir cevap alamadı. Bunun üzerine İtilâf devletleri Boğazlara karşı vukubulmakta olan hareketimizin durdurulması için İstanbul'daki Fransız fevkalâde komiseri general Pele ile Ankara itilâfnamesini imza eden sabık Fransız nazırlarından Franklen Buyyon'u Atatürk'ün nezdine, İzmirle gönderdiler.

İtilâf devletleri Hariciye Nazırları ayrıca Atatürk'e ve Hariciye Vekâletine gönderdikleri notalarda Boğazlara karşı yapılmakta olan askeri hareketimizin durdurulmasını, alâkadar devletlerin iştirakile vukubulacak sulh müzakeresine tarafların murahhaslar tayinini istedikler. Sulh müzakeresi esnasında Boğazlardaki bitaraf muntakaya asker göndermemekle bizim şartı, Edirne dahil olmak üzere Merice kadar Şarkî Trakyanın bize geri verileceği de bu notalarda vadolunuyordu. İtilâf devletleri konferansından evvel, Yunan kitalarının çekileceği hattın tayini için İzmir veya Mudanyada bir ıhtıma yapılmasını da teklif ettiler. Mudanya terhi edildi ve Türk ordusu Başkomutanı namına, fevkalâde salâhiyetle murahhas olarak garp cephesi komutanı İsmet paşa (Reis-i ölmüş İsmet İnönü) tayin edildi.

Şarkî Trakyanın Yunanlılar tarafından tahliyesi ile bize İadesi, Boğazlar ve İstanbul hakkında sulhün akdine kadar meri olacak ahkâmın tesbiti Mudanya kon-

feransının başlıca müzakere mevzuunu teşkil ediyordu. Konferans çetin ve heyecanlı oldu. İtilâf devletleri murahhası olarak Fransa generali Şarpi, İngiliz generali Harington, İtalyan generali Monbelli hazırıldılar. Bunlar bilhassa Şarkî Trakyanın tahliyesini sulh müzakeresine bağlamak istiyorlardı. Konferans bu yüzden kesildi ve bu kesiliş bir iki gün sürdü. Fakat konferans esnasında duran Türk ordularının İstanbul ve Boğazlar üzerine ileri hareketi tekrar başlayınca İtilâf murahhasları İstanbul'dan Mudanyaya dönerik taleplerimizi kabul ettiler.

4 Birinciteşrin 1922 de başlayıp 11 birinciteşrin 1922 de nihayet bulan bu konferansta Türk murahhası İsmet İnönü çetin müzakerelerden sonra parlak bir mütareke imzalamaya muvaffak oldu. Edirne dahil olmak üzere Şarkî Trakya Meriç ırmağının sol sahiline kadar on beş gün zarfında Yunan ordusu tarafından tahliye edileceği ve bu tahliyenin hitamından sonra otuz gün zarfında Yunan memurlarının Şarkî Trakya'da, hükûmeti, müttefikler memurları vasıtasile Türk memurlarına devir ve teslim edecekleri, Türklerle Yunanlılar arasında da muhasamaların kesilmesi kararlaştırıldı.

Irak hükûmeti Berlin radyosu Arap spikerini idama mahkûm etti

Londra 14 (A.A.) — İngiliz radyosu dün gece Berlin radyosunda Arapça neşriyatta bulunan Yunus Bahri hakkında Arapça olarak aşağıdaki haberi vermiştir:

Yunus Bahri, Irak hükûmeti aleyhine propaganda yapmak üzere Bağdaddaki Alman elçiliği tarafından Berlin'e davet edilmiş idi. Irak hükûmetine, Yunus Bahriyi vatana hiyanet cürmüne giyaben idama mahkûm etmiştir.

Ahmed Necdetin fena halde canı sıkılıyordu. Sevgilisi Samiye ile aralarında küçük bir ağız kavgaşı çıkmıştı. Genç kadının âdeti idi. Böyle kavgalardan sonra kendisine söyle güzel bir hediye götürülmeğine dünyada barışmazdı. Halbuki Necdetin işleri hiç de iyi gitmiyordu. Kazancı yarı yarıya imişti.

Sonra Ahmed Necdet yaşayış tarzından da pek o kadar memnun değildi. Bir kere hayatında eğlence yok denilecek derecede azdı. Bütçesinin darlığını göz önünde bulundurarak kendisine göre bir program yapmıştı.

Samiye ile buluşmıyacağı günlerin akşamları işinden çıktığı zaman arkadaşlarının gittiği kahvehaneye uğradı. Tavla ne rakıslı idi. Bunun için kahvede en iyi oyuncularla karşılaşır, birkaç parti tavla oynardı.

Bundan sonra evine gider, biraz radyo dinler, gazetesini okur yatardı. Haftada bir gün de sinemaya giderdi. Daha ziyade aşıkane, güzel muskili filimleri severdi. Geçen sene seyrettiği «Büyük vals» filmi o kadar beğenmişti ki, bütçesine haftada bir gün için sinema masrafı koyduğu halde üç gün ara ile bu filme iki kere gitmişti. Sonra on beş gündür bir kere de arkadaşları ile bir birahane, üstü meze tabakları ile dolu bir masanın başında oturup dört beş bardak bira içmişti.

İşte hayatındaki bütün eğlence bundan ibaretti. Lâkin Ahmed Necdet bir bekâr adam için bu kadar eğlenceyi pek az buluyordu. Hele parasızlıktan son derece sıkıya yetti idi. Ay sonuna kadar cebinde topu topu bütün bir elli liralık başka parası yoktu. Halbuki daha ayın sonuna ne kadar zaman vardı.

İşte o günü Ahmed Necdetin canı bunun için çok sıkılıyor, kendî kendine söyleniyordu:

— Elli liralık kâğıdı bozdurmamak için bugüne kadar uğraştım. durdum. Lâkin artık bugün elli liralığı bozdurmadı mecburum. Fakat haydi bozdurduğumu farzedelim. Bununla barışması için Samiye'ye hediye mi alacağım? Yoksa ay sonuna kadar idare mi edeceğim?... Canım ben hayatımı herhalde tanzim etmeğe mecburum. Başka kurtuluş çaresi yok... Parasızlıktan ne istediğim gibi gezebiliyorum. Ne de eğlenebiliyorum. Akşamları kahveye git, sigara dumanları arasında bir paket sigarasına tavla oynar, sonra eve dön, radyoyu aç, bir iki şarkı dinle, biraz gazete oku, haydi tombala yatak...

Bütün bunlar da eğlence mi sanki?... Haftada bir cumartesi günleri olacak da bir sinemaya gideceğiz... On beş gündün on beş güne birkaç arkadaş toplanıp bir birahane, bir masanın başında dört beş duble bira içeceğiz... Oh babam oh... Olme eşeğim olme... Hele bugünlerde Samiye ile bozmuşam da bütün bunları üzerine tıy dıktı. Şimdi ona bir hediye götüreceğim. Evvelâ bana surat edecek. Sonra da hediyeyle beğenince yumuşayacak. Lâkin kimbilir onunla barışmak için ne kadar dalkavukluk yapmağa mecbur olacağım. Barıştıktan sonra da muhakkak bir gezinti, bir eğlence istiyordum... Su başıma gelenler nedir ki...

Ahmed Necdet böyle söylenerek bir aşağı bir yukarı dolayıyordu. Nihayet şapkasını aldı. Dışarı çıktı. Köşedeki büyük tütcü dükkânına uğradı. Bir sigara istedi. Elli liralığı iç cebinden çıkarıp bozdurmak niyetinde idi. Elini cebine attı. Birdenbire kan tepesine çıktı. Cebi bombosdu. Telâş içinde elini öteki cebine attı. Elli lira orada da yoktu. Ahmed Necdet deli olacaktı. Onu hayatta en üzen şey para kaybetmekti. Hele bu kadar parasız bir zamanda bütün bir elli liralık kaybetmek!

Artık, âdetâ astarlarını yirtarcasına ellerini bir cebinden ötekine daldırıp daldırıp çıkarıyordu. Fakat elli liralık yok, yok, yok...

Ahmed Necdet:
— Çıldıracağım!... diye mırıldandı.
Bu parayı çaldrılabileceğine dünyada akıl kesmiyordu. Muhakkak onu bir yerde düşürmüş olacaktı. Kendi kendine o günü ne-rele uğradığını düşünmeğe başladı. Sabahleyin teyzesine uğramış, biraz konuş-

muştu. Hattâ gayet iyi hatırlıyordu. Teyzesinde iken bir adres yazmak için cüzdanını çıkarmıştı. Mutlaka o esnada elli liralık cüzdanın içinden kayıp düşmüştü.

Bereket ki cebinde biraz ufaklık para vardı. Hemen bir tramvaya atladı. Teyzesinin evine gitti: Kapıdan girer girmez sordu:

— Ben burada birşey düşürmüş miyim?...
Teyze:
— Hayır... dedi.
— Hiç birşey düşürmemiş miyim?...
— Hiç birşey düşünmedin. Bir şey mi kaybetmiştin Necdet?...

Ahmed Necdet para kaybettiğini söylemeğe utandı:

— Evet, dedi, bir adresi kaybetmiştim de. Mühim bir adresi...

Teyzesinin evinden pek üzgün bir halde çıktı. Sonra sonra aklına çalıştığı yer geldi. Odacısı pek namuslu bir adamdı. Elli liralığı mutlaka orada düşürmüş olacaktı. Eğer odacı parayı bulmussa mutlaka kendisine verirdi. Hemen çalıştığı yere koştu. Fakat odacının birşeyden haberi yoktu. Her tarafı aradılar, lâkin elli liralık hiç bir eser göremediler. Ahmed Necdet kendisini tekrar sokağa attı. Artık burnundan düşen bir parça olacaktı. İçinden: «Paramı kaybetmeden evvel meğer ne kadar mesud bir insanmışım da saadetimin kıymetini bilmiyordum... Öyle ya şimdi bu parayı kaybetmiş olsaydım benden daha bahtiyar bir insan tasavvur edemezdim.

Öyle ya, ne derdim, ne kasavetim vardı ki?... Akşamları işimden çıkınca arkadaşlarımla buluşuyor, tavlanın başına geçiyordum. Ne zevkli ve heyecanlı dakikalar geçiriyordum. Meselâ tavla üstü diye geçinen rakiplerimden birini üst üste marş ederek yenmek benim için ne kadar da zevkli oluyordu. Sonra hiç bir gamsız, kasavetsiz evime dönüyordum. radyomu açıyordum. Kâh alafranga parçalar dinliyordum. Canım isteyince radyonun düğmesini şöyle bir çeviriyordum. Gelsin Ümmü Gülsüm!... Bu esnada da tatlı tatlı gazetemi okuyordum. Hiç bir derdim olmadan yatağıma giriyordum. Şimdi elli liranın evlâd acısı gibi içime çöktüğü derdi ile gel de radyoyu, Ümmü Gülsümü dinle... Sonra bu para kaybolmasaydı da Samiye'ye şöyle bir hediye alsaydım güzel sevgilime barışsaydım ne saadetti. Böyle kavgalı bulduğumuz günlerden sonra onunla barışmak ne kadar zevkli, ne kadar tatlı oluyordu. Ah, ah tabii zamanda saadetimin kıymetini bilirmişim.

Bütün bunlardan başka bugün benim sinema günümüdü. Liracıklarım iç cebimde olsaydı da onların sinemalarını kalbimin üstünde hissederek sinemaya gitsaydım, güzel bir filmi tatlı tatlı seyretseydim ne kadar mesud olacaktım.

Hele yarın akşam da birahane gecesi idi. Onun da zevki bambaşka idi. Of of... Ben paramı kaybetmeden evvel ne kadar mesudmuşum meğerse... Ne kadar mesudmuşum!

Ahmed Necdet içinden bunları söyleyerek evine geldi. Bir aralık gözüne asıkda duran öteki elbiseleri ilâştı. Heyecanla elini öbür cebinin cebine daldırdı. Elli liralık orada idi.

Sevincinden az daha oynıyacaktı. O günü hakikaten son derecede mesud olduğunu hissetti. Hayatından sıkıyet etmek şöyle dursun, bilâkis fevkalâde memnundu. Bir paranın kaybolup tekrar bulunması onu birkaç saat içinde âdetâ bambaşka bir insan yapmıştı. Lâkin aradan üç dört gün geçince yeniden mızımızlanmağa, yaşayışından sıkıya etmeğe başladı.

Zaten insanlar böyledir... Saadetin içinde oldukları zaman onun farkına varmazlar. Hiç yoktan şeylerle hayatı kendilerine zehir ederler. Fakat bir gün saadetten uzaklaşıncâ işi anlarlar... **Hikmet Feridun Es**

Gaz ocağı parladı

Dün, Bebekte Cevdetpaşa caddesi 128 numaralı evde B. Ali İffetin zevcesi bayan Betül, benzin ile gazocağı yakmak isterken birdenbire ocak parlamış, bu yüzden elleri, kolları ve vücudunun diğer muhtelif yerleri yanmıştır. Yaralı, Şişli Şifa Yurdu'na kaldırılmıştır.

SPOR

Fenerbahçe - Beşiktaş

Bugün karşılaşılıyor

Lig maçlarının mühim karşılaşmalarından biri olan Beşiktaş -Fenerbahçe maçı bugün Kadıköy stadında yapılacaktır. Galatasaray karşısında muvaffakiyetli bir oyun çıkaramayan Fenerliler Beşiktaşın kolaylıkla on iki gol attığı Topkapıyı geçen hafta 4-1 gibi Beşiktaş'a nazaran çok az bir sayı farkla mağlûp edebildiler. Lig maçları başlıyali henüz iki hafta olduğundan takımlar hakkında esaslı bir malûmat edinmek kabili olmamakla beraber bu iki hafta zarfında alınan derecelere bakarsak sarı lâcivertlileri Beşiktaş'a nazaran henüz istikrar temin edememiş vaziyette görmekteyiz.

Muhacim hattının en sürükleyici elemanlarından olan Fikret takımın müdafasını kuvvetlendirmek için iki oyundur haf hattında oynatılmış. Bu tabiiye filvaki müdafanın lehine olmakla beraber muhacim hattında bu ayarda bir oyuncu bulunamaması yüzünden aksaklık tevild etmekte, dolayısıyla takımın galebe ihtimallerini azaltmaktadır.

Bugünkü maçta Fener takımında bazı tadilat yapılarak söylendiğinden Fikretin gene muhacim hattında oynatılması ihtimal dahilinde girmektedir.

Diğer taraftan bu sene lig maçlarına iyi ve şanslı bir şekilde başlayan Beşiktaşlıların geçen hafta İstanbulsporun genç takımına karşı galibiyeti çok zorla elde ettilerini de düşünmek lâzımdır. Maamafih bu maçta takımın en kıymetli oyuncusu Hakkının bulunmamasının büyük dahli olduğu inkâr edilemez. Çünkü Hakkı başı başına Beşiktaş takımına müessirlik aşılayan bir elemandır. Bu maç için şehrimize geldiğini duyduğumuz Hakkının antrenemassız bulunduğu muhakkaktır. Bu bakımdan Fenerlileri gerek saha ve gerek antreneman cihetinden avantajlı görmek icap etmektedir. Sınır ve asabın mühim rol oynayacağı bu maçta her iki takıma sakın ve temiz bir oyun tavsiye ederiz.

Atletlerimiz dün geldi

10 uncu Balkan oyunlarına iştirak için Atınaya giden atlet kâfilemiz dün gelmiş ve rihimda spor teşekküllerine mensup büyük bir kalabalık tarafından karşılanmıştır.

Kendilerile görüştüğümüz atletler, bu sene müsabakalarından büyük bir talihsizlik içinde geçmesin ve bazı atletlerin hastalık ve sakatlık dolayısıyla umulan dereceleri tutamamalarına rağmen Rumenleri geçerek üçüncülüğ derecesini kazanmamızdan dolayı fazla memnun olduklarını söylemektedirler.

Mektepler arasında yapılabacak müsabakalar

Geçen sene olduğu gibi bu sene de mektepler arasında spor müsabakaları yapılması tekarâr ettiginden Maarif müdürlüğü tarafından şehrimiz liselerine bu hareketler için hazırlık yapılması bildirilmiştir. Maarif vekâletinin mekteplerde yapılmasını arzu ettiği spor hareketlerinden atletizm, voleybol, futbol ve kır koşuları için komiteler kurulacaktır. Haber aldığımız göre futbol komitesine beden terbiyesi öğretmenlerinden Vahyî, Ferhad, Hamdi, atletizm komitesine İbrahim Hakkı, Şehinçe, Adaleet, neşriyat komitesine Sami Karayel seçileceklerdir.

Mektepler arasındaki futbol ve voleybol maçlarına cümhuriyet bayramından sonra başlanacak ve müsabakalar bir devreli lig usulü yapılacaktır. Beden terbiyesi öğretmenlerinin iştirakile yapılacak ilk toplantı önümüzdeki salı günü olacaktır.

Demirspor şehrimize davet edildi

Fenerbahçe spor kulübü tarafından 29 teşrinievvel Cümhuriyet bayramında iki maç yapmak üzere Ankara Demirspor kulübü şehrimize davet edilmiştir.

Demirspor kulübü ilk maçını Fenerbahçe ile yapacak ve alınacak derecede göre ikinci müsabakanın hangi takımla olacağı tayin edilecektir.

LEYLÂ ile MECNUN

Tefrika No. 90

Bir adam pencereden: "Ben Can beyin kölesiyim sakın korkayım demeyin!.., diyordu

Diyyerek tasın içine baktı.
Cuan:
— Senin kalbin temizdir, dedi, dikkat edersen, onun şimdî nerede ve nasıl yaşadığını görürsün!

Leylâ:
— Görüyorum, diye bağırdı, bir kayanın kenarında zenci bir adamla görüşüyor. Demek hâlâ dağlarda yaşıyor.. halbuki Ur'dan gelenler onun tabutunun şehirden mezarlığa götürüldüğünü söylemişlerdi. Hepsî vallahmış. Hepsî uydurma...

Hatice merakından çıldırıyordu. Tasın için bakıyor, fakat bir şey göremiyordu. Bir aralık dayanamadı:

— Ben neden göremiyorum, Cuan? Benim gözlerim kör mü yoksa?...

Cuan sakalını kaşıyarak gülümsedi:
— Onlar birbirlerine o kadar sıkı ve çözülmüş bağlarla bağlanmışlar ki.. birbirlerini her zaman ve her yerde görebilirler. Güvercinin cigerine onların adlarını yazmışım. Tanrı ancak ikisini birbirine gösterdi. Sen onlardan çok uzak bir yabancısın! Dünyayı görmeyen bir korden elbette farkın yoktur!

Haticenin canı sıkıldı, fakat sihirbaza -Leylâ meyus olmasın diye- cevap vermedi.

Leylâ sevinç ve neşe içinde çırpınıyor v:
— Bugün bana bir mucize daha gösterdin, Cuan! Dile benden ne dilersin. Diyordu. Cuan:

— Size Tanrıdan sağlık dilerim, dedi, başka bir dileğim yoktur. (Can) beyin ölümüne ben de kederlenmişim. Yaşadığımı görürce sevindim. İnşallah yakında birbirinize kavuşursunuz.

Leylâ kolundaki altın bileziklerden birini sihirbaza verdi:

— Bu hediyemi al, Cuan! Sen kanaatkâr bir adamsın. Bıçak bıleyerek hayatını kazanan senin gibi bir ihtiyara yardım etmek borcumdur. Başka bir isteğin varsa, sıkılma, söyle! Elinden geleni yapmağa harırım.

Sihirbaz tasın üstünü bir bezle örttü. Ve Leylânın omuzunu okşayarak:

— Başın daralınca bana gel, yavrum! dedi - Ben de senden, elminden gelen yardımı esirgemiyeceğim. Birşeye ihtiyacım yok. Bu bileziği satarsam, benim iki aylık maaşetimi temin eder. İyiliğine teşekkür ederim.

Leylâ kapıdan çıkarken, Cuan ilâve etti:

— Sakın bu dedikodulara inanıp rahatını bozma ve neşeni kaçırma! Eoğlu, fazla mesud insanları daima kiskanır ve onların saadetiini bozmak için bin türlü yalan ve iftiralar uydurmaktan çekinmez. Kendini bu yalan ve iftiralara kaptırıp boş yere üzümle sakın.

Can Beyden gelen mektup ve bir tutam saç..

Leylânın tereddüdü kalmamıştı:
— Tanrı onu bana bağışladı. (Can) yaşıyor.

Diye sevinliyordu. Cuan'ın sözlerine inanmayan Hatice Arasıra Leylânın ümidlerini kırmasaydı, Leylânın neşesi kaçmıyacaktı. Hatice:

— Ben Cuanın sözlerine inanmam, diyordu - o seytan büyüünün biridir. İnsanları aldatmakta çok mahirdir. Hele senin gibi zavahırları teshir etmekte o kadar büyük maharet gösterir ki..

Leylâ arkadaşının sözlerini masal gibi dinliyor ve kalbini kırmamak için:

— Benim ona inanmağa ve kendimi böylece teselliye ihtiyacım var, Hatice! Sen ne dersen de. Ben (Can)'ın yaşadığına inanıyorum, çünkü ben de yaşıyorum. Eğer o ölseydi, ben yaşar mıyım?

Gibi cevaplarla Haticeyi susturuyordu. O akşam Leylânın odasında iki arkadaş yemek yiyorlardı. Hava kararmıştı. Birdenbire odanın penceresinde bir başın gölgesi göründü. Gecelele kadar karanlık bir insan

çehresi inci gibi beyaz dişlerini göstererek gülüyordu.

Leylâ birdenbire korktu.
Acaba Ömerin adamlarından biri miydi bu?

Hatice.
— İmdad...
Diye bağırarak istedi. Pencereden başını uzatan adam:

— Ben (Can) beyin kölesiyim.. korkmayın..

Diyordu.
İkn arkadaş birdenbire şaşırdılar ve hayretle birbirlerine baktılar.

Pencereden başını uzatan adam, gerçek, (Can)'ın kölesi Mansurdan başka biri değildi.

— Size (Can) beyden mektup getirdim. Diyyerek, koynundan çıkardığı «name»yi Leylâya uzattı.

Leylâ pencereye atılarak zenci kölenin gözlerinin içine baktı:

— (Can) yaşıyor, değil mi?

— Evet sultanım, yaşıyor. Belki öldüğünü duyup üzülmüşsünüzdür diye bu mektubu size gönderdi. Bunu okursanız hakikati anlar ve müsterih olursunuz.

Leylâ mektubu eline aldığı halde gözlerini zencinin gözlerinden ayırmıyor:

— Ondan kaç saat evvel ayrıldın? Diye soruyordu.

Mansur:

— Üç saat oldu, sultanım.

— Demek üç saat önce, bu gözlerin onu gördü. öyle mi?

— Evet, sultanım!

— Onu üç saat önce gören gözlerine neden dikkatle baktığımı anlıyor musun, Mansur? Sana bakınca onu görür gibi oluyorum.

Haticenin dili tutulmuş gibi, bir köşeye büzüldü. sinmişti. Ağzını açıp bir söz söyleyemiyordu.

Leylâ mektubu bir gül gibi kokladı:

— Onun kokusunu hissediyordum... Tanrım, bana bu saadeti gösterdiğin için, benim talihli kullarımdan biri olduğuma inanıyorum.

Sevinçten dizlerinin bağı çözülmüştü. Mektubu bir türlü okuyamıyordu.

Mansur pencerenin önünde daha fazla durmadı.

— Ben gidiyorum, dedi, kimseye görünmeden buradan uzaklaşmalym.

— Benden cevap bekliyor, değil mi?

— Evet, bekliyor amma, benim fazla durmağa vaktim yok.

Leylâ başından bir tutam saç kopardı:

— (Can)'a selâm söyle ve bu hediyemi ona ver. Umarım ki, herşeyden fazla makbule geçecektir. Onu unutmadım ve unutmıyacağım. Mektubunu okuduktan sonra, ben de fırsat ve inkân bulursam cevap gönderirim.

Mansur, Leylânın saçlarını bir mendille sararak koynuna koydu ve pencreden ayrıldı.

Leylânın kalbi koparcasına çarpıyordu. Mecnunun mektubunu heyecanla okumağa başladı:

«Canımdan çok sevdiğim Leylâciğim!

«Babamın gösterdiği tazyik ve işkenceye tahammül edemiyerek, geçen gün yalandan öldüm. Bütün Ur ahalisi beni öldü sanarak, tabutunun peşinden mezarla kadar geldiler ve arkandan göz yaşı dökerek saatlerce ağladılar. Maksadım babamın elinden kurtulmak ve mesud günler geçirdiğimiz dağdaki yuvama kavuşmaktı. Tanrı beni korudu, emeline muvaffak oldum. Şimdi, günlerce başbaşa yaşadığımız dağların koyunda hür ve serbes dolayıyorum. Bu korkunç ve tehlikeli tecrübe benim için pek de faydasız olmadı. Arkamdan bütün Ur halkının ağladığını gördüm ve kendî kendime, Tanrı kadar, beni yeryüzündeki insanlar da seviyormuş diyyerek müteselli oldum. Bazı insanlar vardır ki, öldükleri zaman arkasından anası babası ve karısı bile ağlamaz. (Arkası var)

Tefrika No. 100

SEVİLEN KADIN

Nakleden : (Vâ - Nû)

— Ah, hâlâ sahtekârlıkta devam ediyorsunuz? O mektuplar benim ve onun el yazılarıyla yazılmış değillerdi. Anlamamış gibi davranarak:

— Ya neydiler?

— Sahte!... Taklid... El yazılarımızı taklid ettiniz.

— Katiyen yalan... Reddederim.

— Sakın buna cüret etmeyin... Elimde vesika var... Evvelâ şu sarabı benim elimden içiniz bakayım... Haydi haydi... Dikin... Sonuna kadar...

Doktor, bu emre de çarnaçar itaat edip bardağı dıktı.

Birdenbire Cemil şu suali sordu:

— Söyleyin bakayım: Kimin adamıydınız?... Necile ile beni birbirimizden ayırmak istiyen Mihrinur hanım efendinin mi, yoksa paralara konmak isteyen Vehbi beyin mi?... Kimin?...

— Fakat efendim...

— Görüyorsunuz, pençemden kurtulamiyacaksınız, doktor... Kabadayılık yine sizde kalsın... Herşeyi itiraf ediniz...

Doktor artık cevapları gevelemenin faydasızlığını anladı.

— İkisi de... - cevabını verdi.

— Demek ki siz beni, benim saadetimi para mukabilinde sattınız.

— Madem ki hakikati olduğu gibi söyleyecekmişim... Evet!

— Para yüzünden yuva bozdunuz... Anneyi, babayı evlâdlarından mahrum bıraktınız. Çok birşey verdiler mi bari?

— Şikâyet etmiyecek miktarda.

— Aferin!... Bu seferki cevabın doğru... Tahkikatta bulundum: Mihrinur hanım efendiye çatmadan evvel beş parasızmışınız; doktor denecek bir kılığınız bile yokmuş, adeta sürünüyormuşsunuz!

— Sürünmüyordum amma...

— Onun gibi birşey... Şimdi ise, işleriniz tıkrında... Paşalar gibisiniz... Kaç bin liranız var?... Yirmi bin, otuz bin, kırk bin?... Daha çikayım mı?

Doktor yutkundu. Cevap vermedi.

Cemil, devamla:

— Bana çok zarar verdiniz. Fakat Vehbi beye iyilik ettiniz... Şayed siz

araya girmeseydiniz, Necile hain efendiye alamazdı.

— Şüphesiz.

— Demek ki, on binlerle liranın bir kısmını ona medyunusunuz! Diğer kısmını ise, Mihrinur hanım efendiye...

O size hizmetinize karşılık ücret vermekle kalmadı. Evlâdlarımızın büyü-tülmesi için de para ayırıp teslim etti. Siz onları suistimal ettiniz.

Doktorun gözleri faltaşı gibi açıldı:

— Siz, kuzum, falcı mı, yoksa büyü-cü müsünüz?... Nereden biliyorsunuz?

— Talihim yavermiş. Mesud bir tesadüf elime vesikalar geçirdi. Lidiğünüz paraların hesabını verin.

Doktor ilk defa olarak muvazenesini kaybederek yerinden fırlamak istedi:

— Siz mustantik misiniz, kuzum?... Ne karşıyorsunuz bana?

Cemal adeta kütkredi:

— Seni istintaka, müstantikten bile daha fazla hakkım var.

— Ne hakkı imiş bu?

— «En kuvvetli» nin hakkı!... Şurada, kuvvetle size herşeyi yaptırabilirim. Boğazınızı sıkıştırıp köpek gibi gebertsem kimsenin haberi olmaz.

Kadri Ahmed omuz silkti:

— Ne yaparsanız yapınız... Beni söyletebilecek misiniz bakayım.

— İstemezseniz konuşmavınız...

Ben sizin yerinize anlatayım da bakın biliyor muyum? Bu parayı çocuklara verecek yerde kendiniz için alıkoymunuz. Mihrinur hanım efendi de suistimalinizi hissetmeğe başladı. Sizi Acıbademdeki köşke çağırıp ağzınızı aradı. Bütün bunları gaipden bir ses bana haber veriyor... Siz de caniyane bir plân tatbik ettiniz. Geceleyin Acıbademdeki köşkü yaptınız. Doğru mu?

— Doğru.

— Mihrinur hanım efendinin parasını geri istiyeceğini biliyordunuz...

Halbuki bu küçük servetin sahibi olmak istediniz...

Cemil, gözlerini dikmiş, doktora bakıyordu. Sanki beyninin içinden gelenleri okumak istiyordu. Ağır ağır:

— Görmüş gibi biliyorum! - dedi.

Evvelâ Mihrinur hanım efendi ile kalfasını öldürünüz. Sinra çifte cinayetinizi örtmek üzere köşke ateş verdiniz. Böylelikle herkesin bu vakayı kaza zannetmesini istediniz. İtiraf ediyor musunuz?

Asabî asabî, doktor, elini kaldırdı:

— Hayır, hayır!

Fakat:

« — Sen ne biçim adamsın? Bunları nereden biliyorsun? » der gibi bir hali vardı.

— Otuz bini, kır bini hayli geçtiğini tahmin ettiğim servetinizin men-

şei budur.

— Nasıl isterseniz öyle düşünün...

İstediginizi kondurun. Fakat ben inkâr ediyorum... Hayır! Hayır! Hayır!

— Ah siz ne insansınız, ne insan... Ne fesadsınız!... Tabii bu hakikati de benden saklamak istiyeceksiniz. Çünkü vaktile yüzümüze gülerек ve zavallı Necileciğe tabasbuslar ederek, mürailliklerin en büyüğünü yaptınız. Sevgilime benim onu hiç sevmediğime inandırınız... Habasetlerinize parayan yoktur: Yazı sahtekârlığı, kasden yangın çıkarmak, iki kişinin katiliği, hırsızlık, saçî bitmedik yavruların paralarına konmak... Bütün bunlara karşılık, sizi şurada köpek gibi gebertmek lâzımdır. Fakat affetmeğe hazırım.

— Eksik olmayın. Çok iyi kalbilsiniz.

— Fakat iki şartım

Mahkemelerde

Yemenli Galip Efgani ile Perapalas oteli sahibinin davası

Yemenli, 1000 İngiliz liralık kredi mektubunu kendisine para gönderilmek için Yemene gönderdiği iddiasında

Yemenli Galip Efgani mahkeme huzurunda

Kendisine Hind Mahracası süsü vererek yanında üç kadınla beraber Perapalas oteli üç ay oturup para vermediği gibi üstelik otel sahibinden de para aldığı iddia olunan Yemenli Galip Efganinin muhakemesine dün asliye sekizinci ceza mahkemesinde başlanmıştır. Muhakemenin yapılacağını duyan birçok meraklılar erkenden mahkeme koridorlarını doldurmuşlardı.

Maznun Galip Efgani vekilli beraber mahkemeye geldi. Perapalas oteli sahibi B. Misbahın da avukatı gelmişti. Mahkemede Galip Efgani arapça, farsça ve İngilizce bildiğini, Türkçe bilmediğini söyledi. Bunun üzerine dinleyiciler arasında Bekir Alper adında bir arapça tercümanı olarak muhakemeye alındı.

Evvelâ hüviyeti tesbit edilen maznun, Sananın Birgazap mahallesinden, yaşı 43 ve ismi Fazıl oğlu Galip Efgani olduğunu söyledi. Bundan sonra, son tahkikatın açılmasında dair evrak okundu. Evrakta, maznun Galip Efganinin 72 gün Perapalas otelinde kalıp yemek ve yatak parası vermediği gibi otel sahibinden de nakden 900 lira aldığı ve bin liralık bir kredi mektubu gösterip Mısırdan parası geleceğini söyleyerek dolandırıcılık yaptığı kaydediliyor ve Türk ceza kanununun 503 üncü maddesine göre muhakeme edilmesi isteniliyor.

Bunun üzerine sorguya çekilen maznun şunları anlattı:

— İstanbul'a haziranın birinci günü Nispeten geldim. Yanımda karım, balızım ve kaynanam vardı. Evvelâ Tarabyada Tokatlıyan oteline misafir oldum. Bir gün Beyoğlunda Perapalas otelinin önünden geçerken kapıda bulunan otel sahibi beni gördü ve Arap olduğumu anıyarak selâm verip arapça konuştu. İçeriye girdik. Tokatlıyan otelinde oturduğumu ve günde 20 lira verdiğimi öğrenince kendi oteline misafir olmamı, yevmiye 35 lira ücret alacaklarını fakat Tokatlıyan otelinde Türk parasıyla 590 kuruşa verdiğim İngiliz lirasını kendisinin dokuz liradan alacağını söyledi. Bu suretle İngiliz lirası farkından istifade edecektim. Bunun için teklifi kabul ederek Perapalasa yerleştim. Otelde 68 gün kaldım. Otel sahibi Misbah'ın arzusu ve hile ile otel parasını burada vermeyip Mısra gittiğinde onun göstereceği bir zata orada ödemem kararlaştırıldı.

Otelde yaptığımız masrafların faturalarını imzalıyordum. Fakat bilâhare bana girdikleri hesap pusulasını tedkik edince bendem 1700 lira fazla para istediklerini gördüm. Bu pusulaların bir kısmında benim imzam yoktu. Otel sahibine hesabı düzeltmesini söyledim. Buradaki otel parasını haricte ödememin, Türk parasını koruma kanunu mucibince cezayı müstelzim olduğumu öğrendiğim için Beyoğlu kaymakamına müracaat ederek otel sahibini hesap pusulalarını tashih ederse borcumu derhal burada ödeyeceğimi söyledim. Fakat B. Misbah bunu kabul etmedi ve dava açtı. Otel sahibine gösterdiğim bin İngiliz liralık kredi mektubu da pasaportunda kayıtlıdır. Kredi mektubunu, Yemen İmamının oğlu Veliha'd Seyfülislam'a gönderdim ve

para yollamasını bildirdim, fakat halâ para gelmedi. Kredi mektubunu benim imzam olmadan tahsil edilemeyeceği için adı mektup olarak Yemene gönderdim. Billa-hara Seyfülislam'a bir de telgraf çekerek Osmanlı bankası vasıtasıyla 850 İngiliz liralık bir havale istedim. Yemende Osmanlı bankası yoktur. Bunun için havale Aden tarifiyle gelecekti. Aden İngilizlerde olduğu ve Yemen İmamile İngilterenin arası açık bulunduğu cihetle paranın gelmesi gecikti.

Benim Perapalas oteline 2550 lira borcum vardır. Yevmiye 24 liradan hesap görmek istiyordum. 900 lira da otelciden nakden aldım. Kendisi hesabı bu şekilde kabul ettiği takdirde ödeyeceğimi. Ben Yemen İmamının kahve mahsullerini ihraç ederim. Fakat resmi mümessilli değilim.

Bundan sonra davacı Misbahın vekilli davasını izah ederek dedi ki:

— Bu adam, yanında bulunan Anna adındaki kadını kendi karısı, Angelayı bal-dızı ve diğer kadını da kaynanası olarak gösteriyor. Halbuki kendisi müslüman, kadınlar Meksikalı Hristiyan'dır. Otele geldiği zaman bu kadınları da müslüman olarak deftere kaydetmek istemiş fakat bu teklifi kabul edilmemiştir. Kendisinin elinde bulunan kâğıd da pasaport değildir. Marsilyada polise müracaat ederek bir vapurla oraya geldiğini ve pasaportunu kaybettğini söylemiş. Polis de bunun, gelen vapur yolcuları arasında bulunduğunu kaydederek eline bu kâğıdı vermiştir. Maznun bu kâğıda bir çok yerleri kandırması, pasaport gibi göstererek bazı hükümetlerden vize almıştır. Kendisi transit yolcudur. Burada altmış günden fazla kalamaması lâzım gelirken hiylekârlıkla bir senelik ikamet tezkeresi almıştır. Tehlikeli bir adam karşısında bulunuyoruz. Burada kendisinin, Yemen İmamının kahve ihraçı için resmi mümessilli olduğunu söyleyerek külliye miktarında sabun ve tütün alacağını ileri sürüp iki tacirle görüşmüş fakat onlar bunun vaziyetinden şüphelendikleri için çekilmişlerdir. Elindeki bin İngiliz liralık kredi mektubunu Yemene gönderdiğini söylüyor. Bu da bir cürümdür. Türkiye'den harice para ve bu gibi kıymetli mektup çıkarmak kanunen memnurdur. Bu cihetten de maznun aleyhine takibat yapılması lâzımdır. Burada maznunun üzerinde 150 dolar bulunmuş, bu parayı Banka Kormerçiyale'den aldığını söylemiştir. Eğer bu doğru ise banka hakkında da takibat ırası lâzımgelir. Zira bankalar Türk parasından başka para tediye edemezler. Maznun, Yemen Veliha'dına mektup ve telgraf gönderdiğini söylüyor. Halbuki Yemen Veliha'dı Seyfülislam iki senedenberi Avrupada seyahatte bulunmaktadı ve halâ da Yemene gelmemiştir. Binaenaleyh bu iddiası da asılsızdır.

Bundan sonra dinlenen şahid polis Osman, maznunun karakolda verdiği ifadesini, kendisinin mahkemede söylediği şekilde anlattı. Mahkeme, davacı Misbahın, diğer şahidlerin ve Beyoğlu kaymakamı B. Ahmedin de şahid sıfatıyla celplerine karar vererek muhakemeyi başka güne bıraktı.

P. T. T. Umum müdürlüğünden:

- 1) İfade ihtiyacı için 5000 adet Vernon pil kadehi açık eksiltmeye çıkarılmıştır.
- 2) Muhammen bedel (2500), Muvakkat teminat (187,5) lira olup eksiltmesi, 8 İkinci-teşrin 939 çarşamba günü saat (16) Ankara'da P. T. T. umum müdürlük binasındaki satınalma komisyonunda yapılacaktır.
- 3) İstekiller, Muvakkat teminat mektubu veya banka teminat mektubuna kanuni ve alıkarının hamilen mezkûr gün ve saatte o komisyonca müracaat edilecektir.
- 4) Şartnameler, Ankara'da P. T. T. Levazım, İstanbul'da P. T. T. Levazım ayniyat şubesi müdürlüklerinden bedelsiz olarak verilecektir. (7564) (4759)

Ziraat Vekâletinden

Pulluk, Diskharo ve mibzer alınacak

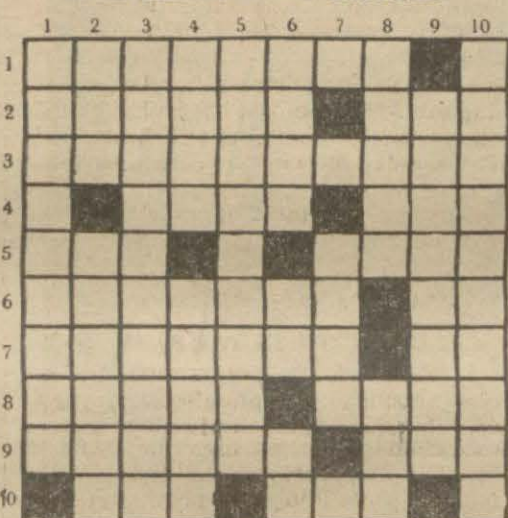
- Ziraat Kombineler ihtiyacı için kapalı zarf usulü 30 adet mibzer, 15 adet 5 Diskli 15 adet 6 Diskli pullukla 30 adet Diskharo satın alınacaktır.
- 1 — Mibzerin beherine 675, 5 Diskli pulluğun beherine 600, 6 Diskli pulluğun beherine 750 ve Diskharonun beherine 350 lira kıymet tahmin edilmiştir.
 - 2 — İhale 14 birincikanun perşembe günü saat 15 de Ziraat Vekâleti binasında müteşkil satın alma komisyonunda yapılacaktır.
 - 3 — 30 adet mibzer için 1519 lira, 15 adet 5 Diskli pulluk için 675, 15 adet 6 Diskli pulluk için 844 ve 30 adet Diskharo için 788 lira muvakkat teminat verilecektir.
 - 4 — Bu makinelere aid idari ve fenni şartnameler ziraat kombineler müdürlüğünden parasız olarak verilir.
 - 5 — İstekillerin kapalı zarflarını 14 Birincikanun perşembe saat 14 e kadar komisyonca vermeleri ve saat 15 de 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla birlikte komisyonca hazır bulunmaları.

Radyo
Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Dalga uzunluğu
Türkiye Radyosu
1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw.
T.A.Q. 19.74 m. 15195 Kc./s. 20 Kw.
Ankara Radyosu
T. A. P. 31.70 m. 9465 Kc./s. 20 K Q
PAZAR 15/10/939
TÜRKİYE SAATİLE

12.30 Program ve memleket saat ayarı, 12.35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 12.50 Türk müziği: Küme halinde yeni şarkılar, Ankara radyosu küme ses ve saz heyeti. İdare eden: Mesut Cemil, 13.30-14.30 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın). 1-Jos, Strauss: Kadın kalbi operetinden bir parça, 2- Niemann: Charleston (Dans) 3- Puccini: Madam Butterfly (Fantezi), 4- Korsakow: Hint şarkısı, 5- J. Strauss: Cenup çiçekleri (vals), 6- Franz Lehar: Üç kadını bir adam operetinden potpuri.

18 Program, 18.05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18.25 Müzik (Radyo caz orkestrası), 19 Çocuk saati, 19.30 Türk müziği Çalanlar: Vecihe, Reşat Erer, Ruşen Kam, Ceydet Kozan, 1- Okuyan: Necmi Rıza Ahiskan, 1- Nihavendi kebir peşrevi, 2- Arif bey - Nihavent şarkı: (Şarap iç gülfeminde), 3- Rahmi bey - Nihavent şarkı: (Saçlarına bağlanah), 4- Reşat Erer - Nihavent şarkı: (Aşkına ben ev nevcivan), 5- Reşat Erer - Keman taksimi, 6- Nihavent şarkı: (Çözümle zülfüne ey dilyrba), 7- Arif bey - Nihavent şarkı: (Söyle nedir bails zârim benim), 8- Nihavendi kebir saz semaisi, 2- Okuyan: Semahat Özdenes, 1- Lemi - Hüseyin şarkı (Zeman olur ki), 2- Lemi - Hüseyin şarkı: (O güzel gözlerle bakmasını bil), 3- Evic türkü: (Yürüdükçe servi boyun), 3- Okuyan: Mefharet Sağnak, 1- Mahmut Celâlettin paşa - hüzzam şarkı: (Kerem eyle), 2- Arif bey - kürdilhicazkâr şarkı: (Bais fegani nalem), 3- Lemi - Muhayyer şarkı: (Gezdim yürüdüm), 20.30 Konuşma, 20.45 Türk müziği (fasl heyeti), 21.30 Müzik (Dans müziği - Pl.), 22 Memleket saat ayarı ve ajans haberleri, 22.15 Ajans spor servisi, 22.25 Müzik (Cazband - Pl.), 23.25-23.30 Yarımkı program ve kapanış.

BULMACAMIZ

- Soldan sağa:
1 — Muhteşem binanın dahili.
2 — Edatlar - Kokmuş hayvan cesedi.
3 — Savasta.
4 — İstimdad edatı - İntihapta verilen.
5 — Sahip - Bir cins ipekl kumaş.
6 — Musırrane - Sonuna «I» gelirse büyük olur.
7 — Melunluk - Nida.
8 — Benim adım - Nimetler.
9 — Bir müstakil mebus - Vermek.
10 — Yapmak - Su hendeği.
Yukarıdan aşağı:
1 — Meşhur Babil kraliçesi.
2 — Düşman - Bir Rum ismi.
3 — Derdden kurtulmak.
4 — Halk tabakası - Her zaman.
5 — Mecruh olma.
6 — İleri dayanan - Sorgu - Uzak nidası.
7 — Polis hafiyesinin başı.
8 — Geri değil - İyi.
9 — Ulumu edebiye.
10 — Tapon.
Gegen bulmacamızın halli

- Soldan sağa:
1 — Saadet, Ütü, 2 — İntizamsız, 3 — Riayetme, 4 — Ad, Arar, Ar, 5 — Yekrenk. Ri, 6 — Ege, Esen, 7 — Tepe, Azade, 8 — Lâkin, Mec, 9 — Mezesahani, 10 — İner, Çan.
Yukarıdan aşağı:
1 — Sirayet, Mi, 2 — Anidegelen, 3 — Ata, Kepaze, 4 — Diyar, Eker, 5 — Ezerek. İs, 6 — Tatan, Anaç, 7 — Merkez, Ha, 8 — Üst, Saman, 9 — Timareden, 10 — Üzerine-çik.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 "	1450 "
3 AYLIK	400 "	800 "
1 AYLIK	150 "	— "

Posta ittihadına dahil olmayan ecebi memleketler: Senelik 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Ramazan 2 — Hızır 163
8. İmsak Güneş Ögle İkinci Akşam Yatsı
E. 11,02 12,39 6,30 9,35 12,00 1,34
Va. 4,33 6,11 12,00 15,05 17,30 19,02

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

ZAYİ — 934-935 yılında İzmir Karataş orta-okulundan aldığım şahadetnameyi kaybettim. Yenisini alacağımın eksiksinin değeri yoktur.

160 numarada mukayyad Aptullah oğlu Mustafa Hür

Gayrimenkul Satış ilânı

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

Mehmet Cemalin 20484 hesap No. sile sandığımızdan aldığı (1200) liraya sağlığını karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu vermediğinden hakkında yapılan takip üzerine 3202 No. lu kanunun 46 cı maddesinin matufu, 40 cı maddesine göre satılması icap eden Beyoğlunda Cihangir mahallesinin Cihangir yolu sokağında eski 25 yeni 23 numaralı kâğır bir evin tamamı bir buçuk ay müddetle, açık arttırmaya konmuştur. Satış tapu sicli kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen pey akçası verecektir. Milli bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul oltnur. Birlikte bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi ve taviz bedeli ve tellâliye rusumu borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 31/10/939 tarihinden itibaren tetkik etmek isteyenlere sandık hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicli kaydı ve sair lüzumlu izahatta şartnamede ve takip dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 30/11/939 tarihine müsadif perşembe günü Çagağlunda kâin sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin terihan alınması icabeden gayrimenkul mükelleftiyle Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak şartıyla 15/12/939 tarihine müsadif cuma günü aynı mahalde ve aynı saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicillerle sabit olmayan alâkadarlar ve ittifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbetlerle beraber dairemize bildirmeleri lazımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicillerle sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kılınır. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 938/178 dosya numarasıyla sandığımız hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzuma ilân olunur.

DİKKAT

Emniyet Sandığı, Sandıktan alınan gayri menkulü ipotek göstermek isteyenlere muhamminlerimizin koymuş olduğu kıymetin %40 ını tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (8458)

RADYOLIN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dışerinizi fırçalayınız.

İstanbul defterdarlığından:

	Senelik muhammen Senesli	İcar bedeli Lira
Cerrahpaşada Hubiyarda Emir pervane sokağında 9 No. lu hane	120	3
Cerrahpaşada Hubiyarda Emir pervane sokağında 7 sayılı dükkân	36	3
Tophanede Necatibey caddesinde kışla altında kâin 375 sayılı dükkân	120	3

Yukarıda mevki ve numaraları yazılı gayrimenkuller hıızlarındaki muhammen senelik icar bedelleri üzerinden kiraya verilecektir. Senelik icar bedelleri dört müsavi takstir. Ve takstir peşinendir. İhale 23/10/939 tarihine müsadif pazartesi günü saat on dördtedir. Taliplerin yüzde yedi buçuk pey akalarını vakti muayyeninden evvel yatırıp mezkûr gün ve saatte Milli Emlâk idaresinde müteşkil komisyona müracaatları. (8044)

MALİYE VEKÂLETİNDEN:

1 — 2257 numaralı madeni ufaklık para kanununun sekizinci maddesi mucibince mevkii tedavülden kaldırılan eski bronz beş ve iki buçuk kuruşluklara nikel bir kuruşluklar 31/K.evvel/939 tarihinden sonra devlet borçlarına mukabil gerek malsandıkları ve gerekse hazine veznedarlarını ifa eden Merkez ve Ziraat bankalarınca dahi kabul edilmeyecektir.

Binaenaleyh: Elllerinde bu nevi para bulunanların bunları mezkûr tarihe kadar Devlet borçları mukabilinde malsandıkları Merkez ve Ziraat bankası şubelerine yatırmaları ilân olunur. (8041)

T. İŞ. BANKASI

1939 Küçük Cari Hesablar İkramiye Plânı

32.000 Lira Mükâfat

Kura keşide tarihleri : 1 Şubat, 1 Mayıs,

26 Ağustos, 1 Eylül, 1 İkinciteşrin

İKRAMİYELER

1 Adet 2000 liralık	—	2,000 Lira
5 " 1000 "	—	5,000 "
8 " 500 "	—	4,000 "
16 " 250 "	—	4,000 "
60 " 100 "	—	6,000 "
95 " 50 "	—	4,750 "
250 " 25 "	—	6,250 "
435	—	32,000

T. İş Bankasına para yatırmakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

Musiki Gd, Erbaş Hazırlamaorta okuluna talebe alınıyor

- 1 — Ankara riyaseticümhur bando heyeti binasındaki musiki gedikli erbaş hazırlama orta okuluna yatılı ve parasız olarak talebe alınmaya başlanmıştır.
- 2 — Okulun tahsil derecesi ortadır. Ayrıca da mesleki dersler okutulacaktır.
- 3 — Kaydı kabul şartları.
- A — Beş sınıflı ilk okulu bitirmiş olmak.
- B — Vücudunun teşekkülü düzgün ve âhenkl sıhhati yerinde olmak
- C — Ağız dış parmak teşekküllatları musikiye elverişli olmak (dişleri tamam ağız düzgün elleri tabii).
- D — Kendisi ve ailesi kusursuz bir ahlâk ve seciye sahibi olmak.
- E — Terki tahsil müddeti iki seneden fazla olmamak.
- F — 14-17 yaşında olmak ve yaşlara ait boy ve ağırlıkta bulunmak.
- G — Evvelce gördüğü tahsil derecesini gösterir şahadetname veya tasdiknameyi haiz bulunmak.
- H — Gedikli okuldan dersten vukuattan sağlık durumlarından çıkarılmış olmamak.
- I — Şehirlilik ve musikiye hevesli bulunmak.
- 4 — Bu şartları taşıyanlar bulundukları yerlerin askerlik şubelerine müracaat edecekler ve askerlik şubelerinde bulunan askeri lise orta okullara gedikli erbaş hazırlama orta okullarına ait kaydı kabul şartları da yazılı, vesikaları tamamlatıp şube yolu ile Ankara'da askeri lisesler müfettişliğine göndereceklerdir.

İstidallarda adreler sorih olacaktır. İstekiller çağırılmadıkça bulundukları yerlerden hareket etmeyeceklerdir.

5 — Kaydıkabul için askerlik şubelerine müracaat 20/I. Teşrin/939 tarihine kadar devam edecektir. (7917)

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, Kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser

İçabında günde 3 kaşe alınabilir.

Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

KANZUK

URİNAL

Karaciger, böbrek, taş ve kumlarından mütevellid sancılarınız, damar sertlikleri ve şişmanlık şikâyetlerinizi URİNAL ile geciriniz.

URİNAL

Vücutta toplanan asid ürik ve oksalat gibi maddeleri eritir. Lezzeti hoş, alınması kolaydır. Yemeklerden sonra yarım bardak su içerisinde alınır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

FEN MEMURU ARANIYOR

İzmir civarında bir sulama işinde çalışmak üzere tecrübeli bir fen memuruna ihtiyaç vardır. İsteklilerin vesaikle birlikte Taksim Abdülhak Hâmid caddesi Gürsoy apartmanı 6 numaraya gelmeleri.

Sıhhat Vekâletinin Resmi Ruhsatını haiz

K A Ş E

DERMAN

Baş, Diş, ağrıların, ROMATİZMA sancılarını, SİNİR rahatsızlıklarını DERHAL Geçirir. GRİP, NEZLE ve SOĞUK ALGINLIĞINA karşı müessir ilaçtır. İçabında günde 1 — 3 kaşe alınır. Her eczanede bulunur.

Haydarpaşa Lisesi Direktörlüğünden:

Cins	Miktarı kilo	Kilo tahmin bedeli	Tutarı Lira Kr.	İlk teminat Lira Kr.	Eksiltme gün ve saati
Çekirdeksiz kuru kayısı	2000	43	860 00		
Ceviz içi	3500	43	1505 00		
Çam fıstığı	800	100	800 00		
Çekirdeksiz kuru üzüm	4000	21	840 00		
Kuş üzümü	300	25	75 00	571 00	3/11/939 saat 15
Kuru incir	3000	23	690 00		kapalı zarf
Kavrulmuş fındık içi	3000	58	1740 00		
Üryanı erik	1500	45	675 00		
Siyah erik	1500	28	420 00		
			7605 00		
Ayva	5000	10	500 00		
Amasya elması	2000	25	500 00	120 00	3/11/939 saat 15,30
Gümüşhane elması	3000	20	600 00		açık eksiltme
			1600 00		
Tahan helvası	2000	34	680 00		
Tahan	1500	34	510 00		
Pekmez	1500	27	405 00	163 00	3/11/939 saat 15,45
Yassı kadayıf	1000	20	200 00		açık eksiltme
Tel kadayıf	1500	25	375 00		
			2170 00		
Hindi eti	4000	50	2000 00	248 00	3/11/939 saat 16,10
Tavuk eti	2000	35	1300 00		Açık eksiltme
			3300 00		

Haydarpaşa lisesi pansiyonunun ihtiyaçları olup yukarıda cins, miktar, tahmini fiyat ve ilk teminatlarla eksiltme gün ve saatleri yazılı yiyecekler eksiltmeğe çıkarılmıştır.

Eksiltme İstanbul Beyoğlu İstiklal caddesi Karıman karşısında liseler alım ve satım komisyonu binası içinde toplanacak komisyonda yapılacaktır.

Talipler şartnameyi mesai saatleri içinde okulda görebilirler. İsteklilerin kapalı zarfa tabi olan kısım için verecekleri zarfların 2490 sayılı kanunda yazılı hükümler dahilinde ihzar edilerek kapatılmış olması ve ilk teminat makbuzu veya banka mektubunu cari sene ticaret odası vesikasıyla birlikte zarfa koymaları ve bu zarfların eksiltme saatinden bir saat evveline kadar komisyona makbuz mukabilinde vermiş bulunmaları şarttır.

Açık eksiltmeye iştirak edeceklerin de ilk teminat makbuzları ve cari sene ticaret odası vesikalarıyla birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (8447)

Ticaret Vekâletinden

Konjonktür ve Neşriyat müdürlüğü kadrosunda münhal bulunan 200 ve 150 lira ücretli ve 20 lira maaşlı memuriyetlere memurin kanununun 4 üncü maddesi ve aynı maddenin (H) fıkrasında yazılı evsafı haiz olanlar arasında müsabaka ile memur alınacaktır. Müsabaka imtihanı hesap, muhasebe, istatistik ve iktisad ilimleriyle fransızca, almanca ve İngilizce lisanslarından biri üzerinden 21/10/939 cumartesi günü saat 10.30 da Ticaret Vekâleti konjonktür neşriyat müdürlüğü binasında icra edilecektir. Ücretli memuriyetler için taliplerin yüksek tahsil görmüş olmaları ve maaşlı memuriyet içinde 150 mezunun bulunmaları şarttır. İmtihana gireceklerin

- Tahsil vesikası
- Bonservis
- Askeri tecil vesikası
- Hüsnühal vesikası
- Sıhhat raporu

Sıhhat raporlarını dilekçelerine raptederek 18/10/939 akşamına kadar Vekâlete tevdi etmeleri lazımdır. (5237) (8391)

Deniz fabrikaları umum müdürlüğünden

İşçi revirlerinde çalıştırılmak üzere 210 lira ücretli iki tabip ile 180 lira ücretli bir eczacıya ihtiyaç vardır. İstekli olabileceklerin yedelerinde vesaikle birlikte Gölcükte bulunan deniz fabrikaları umum müdürlüğüne müracaatları. (8396)

Askerliğe davet

Fatih askerlik şubesinden:

1 — Mutad olan 939 teşrin celbine başlanılmıştır. (Hiç askerlik etmemiş) aşağıda doğum ve sınıfları gösterilen mükelleflerin nüfus cüzdanlarıyla şubeye gelmeleri ilân olunur.

316 ilâ 328	»	topçu sınıfı
330	»	»
333	»	»
330	»	istihkâm
332	»	gümrük
333	»	»
332	»	tank
333	»	»
332	»	hava
334	»	»
333	»	harp sanayii

Bu doğumluların toplanma günü 25/10/939 bedeli nakdi 24/10/939 akşamına kadar kabul edilir.

2 — Piyade, muzika, süvari, demiryolu ve nakliye sınıfları için ayrıca ilân verilecektir.

BİR PUDRA

Tecrübesi Karşısında

10.000

KADININ

★ Hayreti

Daha

Genç ve

daha sevimli

görünmenize

yarayan kat'i

BİR TERCÜBE

Pudra âleminde

yeni, cazip ve son

bir keşfi. CİLDİ GÜZELLEŞTİREN

şayanı hayret ve yeni bir unsur, şimdi

ipekli elekten geçirilmiş en ince bir

pudra ile müdekikane bir tarzda ka-

rıştırılmıştır ki, bu sayede cilde bir

parlaklık ve yeni bir hayat verir. Es-

mer ve çirkin bir ten, gençliğin tabii

renkleriyle güzelleşir. Fazla olarak ter-

kibindeki şayanı hayret bir unsur

olan «Krema köpüğü» imtiyazlı usulü

sayesinde iki misli fazla zaman sabit

durur.

HAKİKATEN FEVKALÂDE BİR

TEKLİF yüzünüzün bir tarafını «Kre-

ma köpüğü» havi Tokalon pudrası ile

ve diğer tarafını da herhangi bir pud-

ra ile pudralayınız. Şayet «Krema

köpüğü» havi pudra ile pudraladığınız

taraf diğer tarafa nazaran daha taze,

daha genç ve daha cazip görünmüyor-

sa aldığınız Tokalon pudrasının para-

sını iade ederiz. TOKALON pudrasının

fevkalâde rağbet bulan yeni 10 ren-

gi vardır.

OTOMOBİL LERİN GÜZELLİK ENSTİTÜSÜDÜR

Dr. Suphi Şenses

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı

Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lekler

apartmanı. Fakirleri parasız.

Tel. 43924

Kiralık Konforlu

Küçük Apartman

Tramvay caddesinde 3 oda, mutfak,

banyo, kalorifer, her gün sıcak su,

asansör. Taksim Topçu caddesi 2 nu-

mara Uygun apartmanı kapıcısına

müracaat.

Sahibi: Necmeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü: Şevket Rado

Akşam Matbaası

DEMAG

MOTORLU KOMPRESÖRLERİ

Rasyonel tarzda çalışan işletmeler için
Pratik, Kolayca hareket eden muzay-
yak hava generatorlarıdır.

DEMAG muzayyak hava avadanlıkları sağlam, fakat kullanması kolay ve istimalde daima hazırduardır. Teklif ve

Prospektüs talep ediniz.

Türkiye için mümessili:

KRAFT ve OSTROWSKY

Sahibi : FRED. W. KRAFT

İstanbul — Galata, Marmara Han Posta kutusu No. 1216

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye verecek

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet	1,000 Liralık	4,000 Lira
4 »	500 »	2,000 »
4 »	250 »	1,000 »
40 »	100 »	4,000 »
100 »	50 »	5,000 »
120 »	40 »	4,800 »
160 »	20 »	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

BEYKOZ DERİ VE KUNDURA SANAYİ MÜESSESESİ

Memurlar ve İşçiler Koopertifinden :

Müessesemiz için 175 - 250 bin kilo kuru meşe odunu alınacaktır. Vermek isteyenler şeraiti görmek üzere 20/10/939 günü akşamına kadar mezkûr Kooperatife müracaatları ilân olunur.

Devlet Denizyolları İşletme umum müdürlüğü ilânları

Evvelce Münakalat vekâletince yapılan ilânla; 15 teşrinievvel 939 tarihine kadar kabul edileceği bildirilen. İngiltereye ismarlanacak gemiler hakkındaki teklifler 31 teşrinievvel 939 tarihine kadar kabul edilecektir.

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası

İstanbul Şubesinden :

Bay Abdurrahman Münip adına yazılı «D» sınıfından bir adet 31570 numaralı birlik bankamız hisse senedi kaybedilmiş olduğundan artık hükmü kalmadığı ve sahibine başka numaralı yeni senet verileceği bildirilir. (8448)